

زنجیره پهرتوکین PDF

- 1 -

تجزین ساسی

عبدالرحمن بامهرنی

تِيَهْرِيْنِيْن سِيَاْسِي

عِبْدَالرْحْمَن بَامَهْرَنِيْ

تيهزرينين سياسي
چهند قه كولنين سياسي بين بلافكري نه

ناقي پهرتو كي: تيهزرينين سياسي

نقيسه: عبدالرحمن بامهرني

تايپ: نقيسه

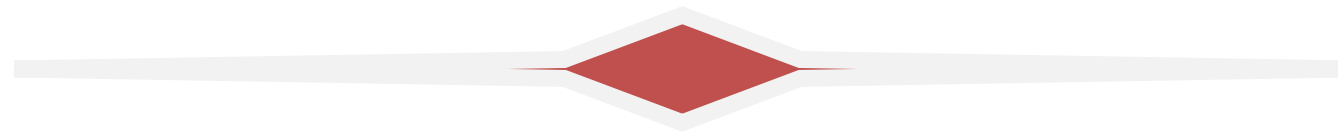
دهرهينان و بهرگ و تايپ: نقيسه

بهرواري نقيسيني: 2014 - 2015

ناڤه روک

1. پيشره ويين (داعش) دناڤه را خيلافه تي و ههريمبوني دا
لاپه ره 6
2. مهترسييا داعشي نه گهر بو به ديلي هه مي گروپين ئيسلامي!
لاپه ره 14
3. دهولت دهيته ستاندين نهك خاستن
لاپه ره 31
4. دهولت لدهف كوردان چ راما ن ددهت
لاپه ره 46
5. ههلبژارتين 4/30 و شلقانديا پيشبينيان
لاپه ره 69
6. كهركوك دملمانا سياسي دا!
لاپه ره 75
7. داعش بو كوردان هه م خيره و هه م ژي نه هامت!
لاپه ره 81
8. تور كيا گيمه كي دژي يي ياريي خوسارهت بوو!
لاپه ره 94

پیشرویین (داعش) دناقبه را خیلافه تی و هه ریّمبونی دا

باژیروی میسل دچهند ده مه کیّن کورت دا و
گرتنا رومادی و چهندین باژیروکیّن دی یین
مهزن بتنی ب جوداهیا هژمارتتا ده مژمیران،

زاراقتی شانین نفستی زاراقه کیّ نه ییّ نوی یه
و پشتی هاتنا داعشی، مشه دده زگه یین
راگه هاندنی دا دهیته به حسکرن. گرتنا

ئاماژەيە کا خورتن، کو بەلّی ئەڤ چەمکە ییّ
خورتە و دقیت خواندنه کا هزری بو بهیته
کرنی و ب سەرڤهیی و سستی ڤه نههیتە
وهرگرتن، سەرهرایی هه‌بونا توندوتیژی و
کوشتنا بکوم و سەربرین و سوتنا دیلان و
گرتنا ژنان وهک ده‌ستکه‌فتین شەری و
لاسایکرنای میژوی ب دروستکرنای بازاری
کرین و فروتتا ژنان، لی ئەڤین هه‌نی هه‌می
رویی ترساندنێ نه، دا به‌روکی وان یی
ڤه‌گری بیت و خه‌لك ب ترس بتنی بیر ل

رزگارکرن و پاراستنا گیانی خو به‌کن یان
کو برییا ڤان جوره ره‌فتارین دژی
مروڤایه‌تییی، بتنی ئەڤ گروپی تیروورست
ئه‌جندایی خو ده‌سپینیت و دبنه‌کو کدا، پلانا
ڤه‌شارتی دویرتره ژ ئەوا ئەم بیر لی‌دکه‌ین و
ئەوا ئەو بلاڤ دکه‌ن و نیشان دده‌ن.

دا رویی دروستی داعشی ژ ی بزاین، ڤه‌ره
ئەم ل ئاڤاهییی دروستبونا داعشی بنیرین. به‌زرا
من، ئەڤ ئاڤاهییی هه‌نی ژ سی رویان ڤه
ده‌یته نیشان‌دان، رویی ئیکی: توندوتیژی و

ترساندن و هوقاتی، کو رویی هه ره بهرچاچه
جیهان داعشی پی ناس دکهت و ب وی
روی، دهقه ریڻ نوی بی بهرگریکرن خوه
رادهست دکهن و ریکا رهقی و دهست
بهردانی دگر نه بهر. رویی دوی: رویی
پریقه برنی و دارشتنا پلانانه، کو کاراکته ریڻ
سه ره کی یین فی روی ژ بهرمایکین رژیما
به عسا ژناقچویی نه، لی ئەو بهرمایک، نه
هه مان ئەو که سن یین دسه رده می رژی می دا
دکاریگهر، به لکو رویڻ نوی نه و ناقین نوی

و هیزا نوی نه. رویی سیی: ب
مه ترسیدارترین رویی فی ئاقاهی دهیته
ناسکرن، ئەو ژی رویی هزری یه، هزر ژی
ب بیروباوه ران فه گریدایینه و وهک
بابه ته کی روحی مامه له دگهل دا دهیته کرنی.
بو ریگخراوه کا تیورستی یا وهک داعش
ژی، گه له ک ئاسان بویه کو زوی هیلینا خوه
ل دهقه ریڻ سننه نشین یین عیراقی دروست
بکتهت، ئەو ژی ژ بهر چهند فاکته ران،
فاکته ری ئیکی: زه مینه یا خوهش بو یان کو

ب کوردی (مهحفیر ل بهر پیان یا راخستی بو)، فاکتهری دوی ژی: قالاتیه کا سیاسی ل دهقهرین سنه نشین هه بو، ئەڤ ههردوو فاکتهرین مه ژی به حس کرین، ریخوشکرن بون ژ بو کو ئەڤ گروهه بی بهرگریکردن جهی بو خوه پهیدا بکته و ژ قالاتییا سیاسی ژی، ئاکنجیین فان دهقهران داعش ب رزگارکهرین خوه دانه زانین و تا نوکه ژی ب وی رهنگی بهریخوه ددهنی، بهلگه ژی بو قی بیروکهیی، ئەگەر ل سنوری دهستهلاتدارییا داعشی

تهماشا بکهین و ئەو جهین نوکه لی و چالاکیین خوه تیدا ئەنجام ددهن، هه می ئەو دهقهرن یین سنه نشین. دیکهاتهیا عیراقی ژی دا و کو پتریا وهلاتی عیراقی، عه ره بیین مهزهه ب شیعه نه و پاشی عه ره بیین سنه مهزهه بن و ل باکوری ژی کورد، پشتی کهتنا رژیما به عس کو دوی سهرده می دا، دهستهلاتدارییا عیراقی ددهستی عه ره بیین سنه دا بو و عه ره بیین شیعه و کوردان ل سهر دهستی وان گهلهک زولم و زوری دیتین، پشتی

شهری ئازاد کرنا عیراقی هه قکیشه
دبه رژه وهندا عه ره بین شیعه مه زهه ب دا هاته
گوهورین و کورد ژى بونه خودان هه ریم، ژ
ئه نجامین شهری ئازادیا عیراقی و قی
هه قکیشه یی دا، دهسته لاتا عه ره بین سنه هاته
چوار چوقه کرن و که سین رابه ر و خودان
شیان و د سلکین له شکهری دا دپایه بلند،
همی ب زوری ژ کارین وان هاته دویر
خستن و نه بتنی ئه فه ژى، به لکول بن ناقی
ره کیشکرنا به عسیان، ئه فه که سین هه نی ب

تومه تین جوراو جور دهاته گونه هبار کرن و
نه خوشی بو وان دهاته دروست کرن، پینه قیت
ژی ریژا فان که سین ژقی رهنگی ل فان
ده فه ران، ریژه یه کا زیده بویه و ژبلی کو ئه فه
که سین هه نی، ددارشتنا پلانان دا دشاره زا نه
و ژ که لتوری وان، ئامانجا وان، نه بتنی
زفراندنا هه یبه تا خوه بویه ئه وا ژ وان هاتیه
ستاندن، به لکو ئارمانجا وان یا سه ره کی گرته
ده ستا دهسته لاتى یه و هه ر ئه فه یه ژى
جوداهیی دناقهه را گروپی داعشی و ریکخراوا

ئەلقاعیدە دا دروست دکەت، ئەگەر
ریکخراوا ئەلقاعیدە شیا بیت ب کریارین
خوہ یین ریکخستی گەفی ل تەناهییا جیهانی
بکەت و خودانا خوہ و یازدەیی سپتەمبەری
بیت، بەلی گەفا وی چ جارەکی خوہ دگرتە
دەستا دەستەلاتی دا نە دیتی یە یان کو
بەر و قازیا گروپی داعش، کو ئامانجا خوہ ب
راگەھاندنا خیلافەتی بەرچاڤ کری، لی ھەر
وہ کو مە گوتی، خیلافەت و عەقلی پلان
دارپژیا داعشی دوو تشتین ژ ئیک جودانە،

عەقلی پلانگیری بو پاشماوہ یین بە عسیین
کەفن قەدگەریت و خیلافەت چەکی قی
پیلانی یە، کو سوزداریا موسلمانان بو خوہ
راکیشیت، ئەڤ گروپی ھەنی بناقی ئاینی و
بنەمایین موسلمانەتی پێشەرەوی بکەت.

ئەگەر ل ھەردوو رویین دروستبونا داعشی
تەماشای بکەین، روی توندوتیژی و پلان
دارپژیی دا، داعش شیایە تا راددەییەکی یا
سەرکەفتی بیت، شیا ب کریارین خوہ یین
توندوتیژی ھەمی دەرگەھەکی دلوقانی ل بەر

چاقین نه یارین خوه بگریت و ژبه ر هندی ژی،
باژیر و باژیرك ژ خه لکی دهینه چولکرن و
لهشکهری شیانی به ره قانی کرنی و شهری نین
و زوی چه کی خوه ددانن و ریکا ره فی
دگر نه بهر. د روی پلان داریژی ژی دا،
داعش یا دبته خودان باژیر و ده قهر بین
دکه فنه بن دهستی وی و تا راددهیه کی یا
دشیته خوه پریقه ببهت تا وی راددهی
چاقدیرین سیاسی وه سا بو دچن، کو داعش یا
شیایی رهین خوه دقان ده قهران دا ببهته خاری

و ژناقچوونا وی یا ئاسان نابیت و رهنگه نه
مانا هه نی دومی بکیشیت. روی سی کو
ئامانجا سه ره کی یا داعشه و لهیقی یه د چ
رهوشان دا دهستان ژی نه بهر دهت، نه و ژی
روی هزری یه، هر چهنده نه روی هه نی
ماسکه کی ئاینی پیقه دیاره، وه سان خوه دایه
ناسکرن، کو نوینه راتییا ئیسلاما دروست
دکته و دی روی ئیسلاما سه له فی
قه ژینیته فه، لی دخوه بخوه دا، نه که سین پلان
داریژی بو فی گروهی دکهن، نه نه که سن

بین بشین نوینہراتیا ئاینی ئیسلامی بکن،
بہلکو ئاین ریکہ کہ بو ئازاردانا ہستین
خہلکی ب دەستخستنا رایا پتریا خہلکی
کو بیروباوہر موسلمانن و ب دەہان شانین
نقستی ل ہمی وەلاتان ہنہ، کو ئەڤ شانین
ہەنی، دشین پالپشتیا فی گروپی بکن، ل
ہەر وەلاتەکی ہەبیت و تا ئەو وەلات
دسنوری وی پلان دارپژیی ژی دا نہبیت، لی
بو گەفکرنا ل سەر ئاسایشا نیف نہتەوہی
بہینہ بکار ئینان.

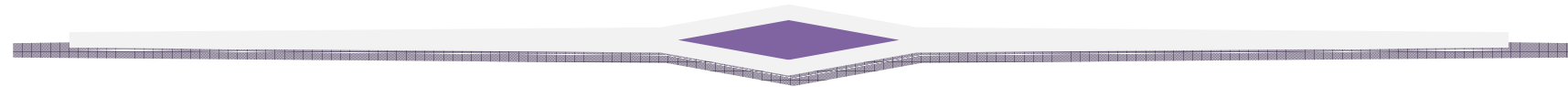
ژ وان ہمی خواندنین بو رەوشا داعشی و
عیراقی بگشتی ہاتینہ کرن و دارشتن، بہزرا
من دقیت کار ل سەر دوو تشتین سەرہکی
بہیتہ کرنی، ئیک: بیر ل شانین نقستی بہیتہ
کرنی، چ ئەڤ شانین ہەنی ئەو کەس بن یین
ب بیروباوہر ئاینی ئیسلامی پەیرەو دکەن و
وەسان ہزر دکەن کو داعش دی خیلافەتی
دوبارہ کەت و ئیسلامی قەژینیت یان ژی ئەو
کەسین کەرب ژ دەستلاتی قە دبن و خوہ ب
قوربانی دزانن و ہزر دکەن داعش دی شیت

ل وان بيته خودان. دوو: ههريمه كا تايهت بو
عهره بين سنه نشين بهيته دروستكرن ب
مه رجه كي، بير ل كه قنه به عسيان بهيته كرن و
پايه بلندين له شكه ري بين سه رده مي رژيما
ژناقچووي و چ دي بناقي ره كيشكرنا
به عسيان مامه له دگه ل دا نه هيته كرن، هه ر
چه نده نه ؤ بيرو كه يه ژي شيره كي دوو سه ره و
دقيت زيده تر بهيته خواندن و ديراسه تكرن،
لي دقيت ژبيرنه كه ين، به شداريكرنا قان
كه سان بو ناؤ جومگه بين ژيانا ئاسايي يا

روژانه، مه ترسييا وان ل سه ر دژايه تيكرني و
پيلانداناني، ده يته كي مكرني.

- دروژناما وار ذماره 1345 دا
هاتيه بلاظكرن.

مەترسییا داعشی نەقطەر بو بەدیلی هەمی طروئین ئیسلامی!

پێدکەت، بەلێ دخووە بخووە دا، داعش نە
هەلکەندەیی چ ئایدیلوژیەتین ئیسلامی یە و
بتنی ئیسلام وەک ئاین، شیایە خزمەتا وی و
فرەهبونا دەستەهلاتا وی بکەت.

راستە دەولەتا ئیسلامی ل عیراقی و شامی -
داعش - بناقی پەیرەو کرنا شەرعیەتی ئیسلامی،
پێشرویی دکەت و بو بەرفرەهکرنا
دەستەهلاتا خووە ئاینی ئیسلامی بو خووە کریه
بنەما و ژفی رەهەندە ی خەلک پێوەندی

ئایدیولوژیەتا داعش:

پتريا شهرين ل جيهانى هاتينه رويدان، دوو ئامانجين سهره كى بخوه فه دگرتن، يان بو بهرفره هكرنا بهروكى دهسته لاته كى بويه و پتريا فى جورى ژى ژ بو بهرژه و هندیين ئابورى بويه يان ژى ئایدیولوژیەته ك ل پشت هه بويه، چ وى ئایدیولوژیەتى ره هندیين ئاينى بخوه فه گرتبن يان ژى ره هندیين ئاخى و زمانى. ئەگەر ل سەر ئامانجین داعشى یین

بهرچا ژى راوهستين، داعش زیده تر هه لگرى ئایدیولوژیەته كا ئاينى يه و ههر لبن فى ئالای ژى، بهروكىين شهرى گهرم دکهت و گهلهك ژ چه كدارين وى يان ئەفین ل بهروكى شهرى بو دجهنگن، هزر دکهن داعش گروهه كى بناؤه جيهادى يه و پهياما ئيسلامى دگههينيت، كو بهزرا وان، ئيسلام وهك ئاين، گهلهك گوهورين ب سهر دا هاتينه و بدروستاهى ناهيته پهيره و كرن و ههر ژ فى ئاواى ژى، ئەو جهى داعش لى ههبن، مهزارين ئاينى دهينه

خرابكرن و شهريعه تي ئيسلامي ب
هويرده كارين وي قه لي دهيته بنهجهـ كرن،
هر ژ برينا دهستين دزيكهرا و رهجاندا ژنين
دهمهـن پيسي دكهن و ديسان ب
سهداگرنا نهوين نه بوسلمان و حلالكرنا
مال و ژن و زاروكين وان، وهك دهستكهفتين
شهرى و جيهادى. لي هر كهسى هويربينانهتر
ل ريرهوى في گروهى سهح بكهت، دى
زانيت كو هندهك ئامانجين قهشارتى ژى ههـنه
و نهو ئامانجين ههـنى ژى خوه دچهندين

رههـندان دا دبينن، نهو ژى، رههـنديـن
ميژويى و بين ههـريـمى و بين ئيسلاما سياسى.

پهـيداـبونـا داعش:

بو پهـيداـبون و گهـشهـكرنا هر گروهـهـكى، چ
نهو گروهـي ههـنى تيرورى بيت يان خودان
پهـيامهـك بيت، مهـرجه زهـمينه يا خوشكرى بيت
و خهـلك ههـبيت پشتگيري بو بكهت. بو

په‌دابونا داعشی ژى ئەڤ هەردوو خالیڤ هەنى
هەبون، زەمینە یا خوشکری بو و خەلکەك
هەبو پشته‌فانیی بو بکەت. ئەگەر ژ زەمینى
دەست پێبکەین، زەمینە یا خوشکری بو و
بناقی گۆهورینا رژیمی ل چەندین وەلاتان،
خەلکی وى خوپیشانان کرن و شیان
رژیمین خوه بگۆهورن و بو فی گۆهورینی
ژى وەلاتین جیهانی و ئەقین بناقی
دیموکراسیەتی و ئازادیا تاکەکەسى و مافی
مروقان دئاخفن، پشتگیری لیکن و مه نمونه

ژى هەنە، کو دەستەلاتین چەندین وەلاتان
هاتنە گۆهورین، هەر ژ تونس، لیبیا و مسر و
ل وەلاتی سوریا ژى، ئەڤه چوو دسالا سیی
دا، شەری رژیمی دەیتە کرن و هیشتا
دەستەلاتا وى نەهاتیه گۆهورین و ژقی
گۆهورینی ژى، گەلەك دەڤەر ژ بن دەستی
رژیمای وى وەلاتی هاتینه ستاندن و ژ فالاتییا
دەستەلاتی ل وان دەڤەریڤ نیف رزگار
کری، چەند گروپ پەیدا بون، هەر ژ گروپین
ئازادکرن و گۆهورینا رژیمی و تا گروپین

توندره و ژى مينا جبهه‌تولنوسره و داعش
وووو و ئەڤ گروپين هه‌نى لب ناقين جودا،
شيان زه‌مینی بو گه‌شه‌کرنا خوه په‌یدا بکه‌ن و
شيان باوه‌ریی ژ بو ئایدیولوژیه‌تا خوه بده‌ست
قه بینن، کو ئەو به‌دیلی نه بتنی رژیمه‌ک
دکتاتورن، به‌لکو خودان په‌یام و ره‌هه‌ندین
ئاینی ژى نه. ژقان هه‌ردوو خالان ژى
ریخوشکرن بو چه‌ندین گروپان په‌یدا بو و
داعش زیده‌تری گروپين دی شیا پیش‌ه‌ویی
بکه‌ت و ئایدیولوژیه‌کا جوداتر و به‌رفره‌تر ژ

گروپين دی بو خو کره ئامانج، ژبه‌ر کو ئەو
هه‌ردوو خالين مه به‌حس ژى کرین، زه‌مینه و
خه‌لک بو پشته‌قانیا وی نه بتنی ل سوری،
به‌لکو لعیراقی ژى زه‌مینه بو هاته خوشکرن،
ئه‌ز ل باوه‌رم ژى ل ئاینده‌ی، زه‌مینه بو فی
گروپی دی به‌رفره‌تر بیت و دی چالاکیين
وی و پشته‌قانیين وی ل چه‌ندین وه‌لاتين دژی
په‌یدا بن، ئەڤ پشته‌قانیين هه‌نى ژى دی ل سه‌ر
دوو به‌شان هینه پارقه‌کرن، ئیک: ئاین و

ئیسلا ما سیاسی. دوو: بهرزه وندیین ئابوری و سیاسی.

داعش و ئەلقاعیده:

داعش وهك گروهه كی بناؤ ئیسلامی سه رهلدا و ددهمه كی كیم دا، شیا سنوری دهستهه لاتا خوه بهر فرهه بکهت و نه بتنی ل وهلاتی سوریا، بهلکو چه ندین پارێزگهه و باژیر کین عیراقی ژی ئیخستنه دبن کونتروللا خوه فه و

بو خودان داهاات و باشتین چهك ژی كهته دهستان، كو بهیزترین گروهی تیروری جیهانی، ژ رویی چهکی و پاره ی فه دهیته ناسکرن. مهترسیا گروهه کی بقی هیزی ژی، كو خهونا بهر فرهه بونا وی، نه یا سنوردارگری بیت و گهفین راسته وخو ل وهلاتین جیهانی بکهت، جیهان ههمی ئینا دهنگ و نه چارکرن، كو بهر هیه کی نیف دهولهتی ل دژی فان گه فان دروست بکهن و سنوره کی بو قی مهترسیی دانن، كو ئە گهر

به‌رسینگا وی نه‌هیتته گرتن، نه دویره بیته
به‌دیلی نه‌لقاعیده و نه‌ڤ گروپین ئیسلامی بین
توندره‌و، هه‌می دناڤ دا بجه‌هن. هه‌ر چه‌نده
جوداهیا دناقبه‌را داعشی و نه‌لقاعیده دا، خوه
دچه‌ند خاله‌یان دا دبینیت، وه‌ک، ئیک:
نه‌لقاعیده، ری‌کخراوه‌کا سیاسی جیهادی یه و
گازیا جیهادی بو دژی ده‌وله‌تین بیانی
دکه‌ت ل سه‌ر ئیسلامی و ئامانجا وی،
دروستکرنا ده‌وله‌ته‌کا ئیسلامی یا نوی بو،
ناقی قاعیده ژی ژ سه‌ربازگه‌هین له‌شکه‌ری

هاتیه و پشتی هینگی نه‌وی ناقی جهی خوه
گرتیه. دوو: داعش، پشتی چه‌ند گروپین
چه‌کداریین تیرووری، شیباین کونتروللا چه‌ند
ده‌قه‌ره‌کین عیراقی و شامی بده‌ست خوه ڤه
بینن، خوه بده‌وله‌ت دانه ناسکرن و ناقی
ده‌وله‌تا ئیسلامی ل عیراقی و شامی، کو
کورتکریا وی - داعش - ل خوه کرن.
جوداهیا دناقبه‌را داعش و نه‌لقاعیده ژی دا،
داعش زی‌ده‌تر به‌روکی خوه یی شه‌ری
ئێخسته‌یه دناڤ وان وه‌لاتان دا بین نه‌و دناڤ دا

ههين و كارين خوه بين تيرورى لى نه نجام
ددهن و بهروفاژى ريكخراوا نه لقاعيده،
بهروكين خوه بين شهري زيده تر ئيخستبونه ل
سهر بهرژه وهنديين وهلاتين بياني كو نهو وان
وهلاتان، بدژى ئيسلامى دزانن و ئامانجا
سهره كى ژ پيدا بونا نه لقاعيده ژى جودا هيا
خوه دگهل داعشى ههيه، نه گهر نه لقاعيده
وهك ريكخراوهك هاتبهته ناسكرن، لى داعش
بو خيلاقه تي كارى دكهت. ژلايه كى ديتر ژى
قه، دقيت ژبيرنه كهين، كو گروهين ئيسلامى

بين توندره و بناقى (تنچيم التوحيد و الجيهاد،
القاعيده فى بلادج الرافيدين)، كو ب
مهترسيترين گروهين تيرورى هاتبونه نافكرن،
(نهبو موسعب لزهرقاوى) سهر كيشيا وان
دكر و نه ندامين وان ژى ژ چهندين
ره گه زنامان بون و نهقى ريكخراوا تيرورى
كارى خوه ل عيراقى دكر تا بهرى (نهبو
موسعب لزهرقاوى) سهر كردى قى گروهين
به يعه تي بدهته (ئوسامه بن لادن) و پاشى
دكرياره كا چه كدارى دا ژ لايى هه قه يمانان قه

بهیته کوشتنی و پاشی ئەڤ گروپه لبن قی ناڤی
نهما و د ریڤکخستنه کی دا، ههشت گروپین
دی یین عیراقی - چه کداری پهیدا بوین و بناڤی
(مجلس الشوری العراقین) و (عومهری
بهغداد) ی وهك سهروك بو قی جڤاتی
ههلبژارتن یان کو پشتی نه مانا قان ههمی
گروپ و ریڤکخراو و ریڤکخستین ئیسلامی
یین تیرووری، دشیانین داعشی دایه بیته
به دیلی وان و ههمی ئەندامین وان په یوه ندیی
پیکهن و بهیعتی بو بدهن و جیهادی بو

بکهن، ژبه رکو ژ لایه کی قه، داعش، بناڤی
ئیسلامی و جیهادی و خیلافهتی پشروهویی
دکته و ژ لایه کی دیتر قه، چهك و داها ته کی
باش ل بن دهستی ههیه و دی شیت قان ههمی
گروپان ل خوه خرڤه کته و حه وینیت.

زهنگا هشیاری:

ئهم دشین ژ گهلهك په نجه ره یان را ته ماشای
مه ترسیا گروپی داعش بکهن، ژ ههمیان ژی

به‌رچاقتر گریڊای خهون و دویربیینیا وانه، ژ
گروپه‌کی بچویک یی چه‌کداری یان چند
گروپان، شییا ناڤی دهوله‌تا ئیسلامی ل عیراقی
و شامی ل خوه دانیت، پشتی چندین
کریارین چه‌کداری ل عیراقی و سوریا
ئه‌نجامداین و پشتی دهست ب سهرداگرنا
پاریزگه‌ها میسلی و بدهست خو ئیخستنا
جه‌بلخانیه‌کا چه‌کی یا باش و دهست ب
سهرداگرنا چند پانکین حکومی و پاره‌یه‌کی
باش و شیایی کرین و فروتنی ب گازی

بکته و بویه خودان داهات، خهون و چه‌زین
وی ژی دگهل دا فره‌تر لیّهاتن، ئه‌و ژی
دراگه‌هاندنه‌کی دا، ل پیش چاقین خه‌لکی و
میدیایی، (ئه‌بو به‌کر به‌غدادی) وه‌ک سهرکرده
و رابه‌ری فی گروپی تیروری، ناڤی گروپی
خوه ژ دهوله‌تا ئیسلامی ل عیراقی و شامی بو
خیلافه‌تا ئیسلامی گوهوری و ئه‌فه‌ژی ئیکه‌م
زه‌نگا مه‌ترسیی بو، ههم بو جیهانا ئیسلامی و
ههم ژی وه‌لاتین بیانی ل مه‌ترسیه‌کی هشیار

کرن. ئەو مەترسی ژى خوہ د چەند خالە کان
دا دبىنن.

ئیک:

دەولەتین خەلیجى: کو گەلەك ب پشته قانیین
داعشى دزانن، هەر ژ پېشروویین فى گروپی
و ب سەرداگرنا چەندین پارێزگەهین مەزن و
چەك و پارەى و هاتنا ئەمریکا و هەقپەیمانین
وی، وەلاتین عەرەبى و بتایبەتى یین خەلیجى
ژى ئیخستنه دئامادەباشیى دا و هەفرکیین

خوہ یین ناخخوی تا راددەیه کی دانانە ئالیە کی
و مەترسیا خوہ دیارکرن، کو ئەڤ گروپە
شوین جەهین خوہ ل وان وەلاتان ژى دروست
بکەت، بتایبەت کو دەنگى ھندەك گروپین
تیرورى ژى لوان وەلاتان دەنگ ڤەدەت.
دقی دەربارەى دا، شروڤەکارى سیاسى
(عەبدولعەزیز بن سەقەر) سەروکى ناڤەندا
خەلیجى بو ڤەکولینان، دبیت: (مەترسیا
مەزن ل خەلیجى نوکە یا گروپین تیرورى یە
و ئیخوان نەشین مانشیتین سەرەکی

ههلبگرن). ئەڤه ددهمه کی دا کو وهلاتی قهتهر
ئیک ژ پشتهقانیین ئیخوانان بون ل خهلیجی و
پتریا ناکوکیین وان ژی دگهل ئیمارات، ل
سهرفی بابهتی بون.

دوو:

تورکیا: ههر چهنده گهلهك بهلگه پهدابوینه و
وی چهندی دسهلمینن کو تورکیا پشتهقانییا
داعش یا کری، بهلی ئەڤه رامانا وی ئەو نینه
کو ئەڤ گروپه بو فی وهلاتی مهترسی نهبیت،

ژ بهرکو سنوری دناقبهرا تورکیا و سوریی دا
یی دریژه و گهلهك ژی دبن کونترول داعشی
دایه و شهر و کارین تیروری لی دهیته کرن،
ئەڤه بخوه نه ئارامیه که بو وهلاتی تورکیا و
خالا دوی ژی، داعش وهك هزر، دژی کیمه
نهتهوانه و وهلاتی تورکیا ژی ژ پیکهاتهیا وی
تژی ئەڤ کیمه نهتهوهنه و دقان ههردوو
حالهتان ژی دا، نه ئارامییا ل سهر سنوری
ههی، نه ئارامیی دئیخیته ل سهر ئاسایشا

تورکيا بخوه ژى، ژبهړکو تا نوکه داعشى چ
ستراتیږه تین دهست نیشانکری نین.

سى:

جیهانا ئیسلامی: مهزنتین درب، ژ کریارین
توندرهوی یین داعش بو سهر ئیسلامی
قه دگهرن، ژبهړکو ئاینی ئیسلامی ب ئاینی
توندرهوی و دژی مروقایه تی ل جیهانی دایه
ناسکرن و ههر جهی بوسلمان لی هه بن ژى،

ب سهدان نیشانین گومانى و پسیاری ل سهر
دروست دبن.

چار:

شهری مهزه بی: پهیدا بونا داعشى ل ده قهرین
سنه نشین، ههر چهنده پاشماوین سیاسی
ددویفرا هه نه و پشت گوه خستنا سنه یان ژ
حوکمرانی ل عیراقی بو نمونه، عه ره بین سنه
وهك جوره تولقه کرنهك و وهك رزگار کرنا
خوه ژقی بنه مای و پشت گوه خستنی،

پشته‌قانيا خوه بو فی گروپی و چه کدارین وی
دیار کرن و زهمینه بو خوه‌شکرن. د ئه‌نجام ژی
دا، ئه‌گهر داعش نه‌مینیت ژی، دی ئاریشین
نوی یین مه‌زه‌بی دناقبه‌را پیکهاته‌یین عیراقی
دا په‌یدا بن، دناقبه‌را عه‌ره‌یین شیعه و عه‌ره‌یین
سنه‌ دا، دی ئاریشه‌یین نوی دناقبه‌را عه‌ره‌یین
بوینه هاریکارین چه کدارین فی گروپی و
کوردین گوندین وان ده‌ست ب سه‌رداهاتینه
گرتن و توندوتیژی و کوشتار دده‌رحه‌فی وان
دا هاتیه کرن.

پینج:

بو جیهانی: ههر چه‌نده داعش وه‌ک
گروپه‌کی تیروری یی نه ری‌کخستی و بی
ستراتیژیته ده‌یته ناسکرن، به‌لی دگهل
پیشه‌ویا وی دا، دشیان دایه به‌یته ری‌کخستن
و ستراتیژیته ژی هه‌بیت، هینگی دی
به‌رسینگا وی گه‌له‌ک بزه‌مه‌تر بیت ژ نو‌که،
کو وه‌لاتین جیهانی و نیف ده‌وله‌تی به‌رسینگا
وی بگرن.

مهترسيا في گروپي ل ٺايندهي:

ژ ناڦ ههمي گروپين ئيسلامي بين توندره و
بتيروري هاتينه ناقرون، داعش دشيت
سهر كيشيا هميان بكت و نه گهر داعش
ژلايي چه كداران فه يا ريڪخستي نه بيت و
وهك ميليشيا هاتبته ناسكرون زي،
ريڪخراوا نه لقاعيده جوداتر ب ريڪخراوه كا
ريڪخستي بهر نياس بويه و پاشماوين
چه كدارين وي ل سهر باشترين سيسته مي

چه كداريا سهر بازي راهينان پي هاتينه كرون و
ژ بهر كو جهي يان دهههرا داعشي ئيخستيه
دبن كونتروللا خواه فه، زهمينه ژ ههمي
لايه كي فه يا خوشه، چه كدارين ههمي گروپين
توندره و دشين په يوهندي پي بكن و بتايهت،
كو داعشي خيلافهت راگه هانديه و چه كه كي
باش و داهاته كي باش ل بهر دهستانه، دشيت
سنوري دهسته لاتا خواه بهر فرهتر لي بكت و
ب ئي كرتنا فان ههمي گروپين تيرورستي،
دي ٺامانج زي بنه ئيك، نه گهر داعش دناڦ

وهلاتين عهربي و ئيسلامي دا هلكولاني
بكهت و قهوارهيّ خوه بهرفرهه و بهيز
بكهت، ئهفه ريڭخستي و پاشماوين
ريڭخراوه كا وهك قاعیده ئامانجا وان زيدهتر
شكاندنا وهلاتين روژئاڤاي بويه و گهف بويه
ل سهر بهرژه وهنديين وان، دههڤگرتنا فان
ههردوو ئامانجان زي دا، دي گهفه كا
راسته و خو نه بتني ل سهر عيراقى و سوريا
ههبيت، بهلكو دي مهرتسييا وي بو وهلاتين

روژئاڤاي و جيهاني ههميي ههبيت و دي
گه فان ل ئاسايشا نيڤ دهوله تي كهت.

ژيدهر:

1. الفجر، الفرق بين "القاعدة
وداعش" ..خبير في الحركات الاصولية: قاعدة

الهند ثمرة جهد ومشاورات لأكثر من عامين،

. 2014/10/9

2. صحيفة الوسط البحرينية - العدد

4376 - الأحد 31 أغسطس 2014م

الموافق 06 ذي القعدة 1435هـ..

3. اخبار العراق، رواندزي: خطر تنظيم

داعش سيلحق الضرر بتركيا، 27/ نؤكتوبةر/

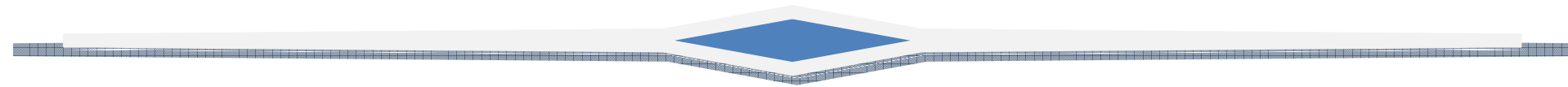
.2014

4. دكوقارا مهتين ژماره 228 دا هاتيه

بلاڦكرن، لاپهر 53 - 62، خولا چارى

.2014

دولت دهیته ستانندن نهك خاستن

حهزین دوله تبونی:

پرسا دهولهتی و راگه‌هاندنا دهوله‌تا کوردی بویه ئیک ژ پرسین گرنگین جاددا کوردی ل ههریما کوردستانی، بتایبه‌ت پشتی پیشهاتین نوی ل سهر گوره‌پانا سیاسی یا عیراقی پهیدا بوین. ئازراندنا قی پرسی ژی بو جارا دوی یه خهلکی جاددی بخوه فه مژویل دکه‌ت و ل ئیکه‌م جار، ل ده‌ما سه‌روکی ههریما کوردستانی ب گه‌شته‌کی بو چهند روژان چوویه ده‌رقه‌ی وه‌لاتی و جادده هاته لقاندن، کو سه‌روک یی چووی پشته‌قانیا وه‌لاتین زه‌ییز و جیهانی بو قی پرسی مسو‌گهر بکه‌ت و دی ل نه‌وروزی دهوله‌تا کوردی هیته راگه‌هاندن. جادده و میدیا کوردی و بتایبه‌تی ل ده‌قه‌را زهر و نه‌گهر بیژم ل سنورین پاریز‌گه‌ها دهوکی، زیده‌تر نه‌قی پرسی به‌رفره‌هی بخوه فه گرت و خهلکی خوه به‌ره‌ه‌ف‌کرن بو قی راگه‌هاندنی و د ئیکه‌م هه‌لو‌یست ژی دا، سه‌روکی ههریمی دگوتارا خوه دا، کو ل نه‌وروزا سالا 2012 ی پیش کیش کری، چهند راستی ئاشکه‌راکرن کو ئیدی کورد یان دقیت بینه شه‌ریکین راسته‌قینه بین عیراقی یان دی پرس بو خهلکی هیته زقراندن، کا نه‌و د‌عیراقی دا بمینن یان

سەربەخوویا خوە رابگەهینن. ل جارا دوهم ژى، پشتى پيشهاتين نوى ل سەر گورەپانا سیاسى یا عیراقى پەیدا بوین و گروپى بناقى دەولەتا ئیسلامى ل عیراقى و شامى (داعش)، مەزنترین باژیری دوى ل عیراقى د چەند دەمەکین کورت دا، بىی هیچ بەرگریه کا سوپایى عیراقى داگیر کرى و خەلافەتا خوە یا ئیسلامى لى راگەهاندى، کو زەمینە سازى بو پيشمه‌رگەى هاته روخساندن و ب بەرگریه کا کیم، پتریا دەقەرین دکەقنە بن ماددى 140 یى دەستورى عیراقى، کو ئەو دەقەر جەهى ناکوکی بون دناقبەرا بەغدا و هەریما کوردستانى دا، کو کورد ب ئاخا خوە دزانن و لهیثیا جیبەجیکرنا قى ماددهى بون کو دوباره قەگەرن ناڤاوه‌شا هەریما کوردستانى و پيشمه‌رگە شیا وان دەقەران ئازاد بکەت. دەهلویستی سەرکردایه‌تیا کوردى ژى دا، کو چ دى ئەو دەقەر نه زقەرن بو باوه‌شا عیراقى و لبن ره‌حما سەروک وه‌زیرین عیراقى، کا دى ئەو مادده هیتە جیبەجیکرن یان نه. لقی دەمی جاره کا دى پرسا دەولەتبونى ب ئاشکەرای هاته گورى قە و قیجاری بهیزتر و پتشیگیریا قى

پرسی ژى ههريما كوردستاني هه می بخوه فه گرت، كو دهم یی گونجایه و بتایبهت پشتی سیاسه تا نه دروستا سهروك وهزیرین عیراقی بهرامبهری كوردان و نه هنارتنا مووچی فهرمانبهران و نه ئیکلايكرنا هه می كیشهیین هلاویستی یین دناقبهرا ههريمی و بهغدا دا، هه ر ژ كیشا گریبهستین گازی و پیشمه رگهی و جیبه جیكرنا ماددی 140، كو ئه فه هه می ئاماژه نه، كو چ دی كورد بو عیراقی نه فه گهرن و بریارا چاره نفیسی خوه بدهن. لقی ره بو پشتگیریا قی پینگا قی شلق ب جاددی كه فتن و ههستا دهوله تبونی لدهف هه می تاكه كی كورد ئازریا و تا وی راددهی ل چوونا سهروكی ههريمی بو ناڤا په رله مانی ژبو خواندنا گوتارا خوه، خهلكی ل بهر شاشین تهله فزیونان خوه به رهه فكبون، ژنكان له وهندیین خوه بو قی گوتاری و راگه هاندنا دهوله تی فه كربون و تا ل بهر ده ری په رله مانی كوردستاني ژى، خهلكی خوه نیشانان كرن و درویشمین دهوله تبونی ل بهر سینگا كاروانی ترومبیلین سهروكی ههريمی بلندكربون، كو راگه هاندنا دهوله تی ژ سهروكی ههريمی دخاستن.

تا قیره حهززا دهوله تبونی لدهف ههمی تاکه کی کورد یا نازریایه و ههمی دهوله تبونی دخازن و ههمی حهز دکهن وان ژی سنورین خوه ههبن، دهوله تا خوه یا سه ربه خو هه بیت و ئەڤه ژی مافه کی رهوایی وانه، کو ب چهنده ها سالان خهبات ژبو کری و خوین سه را ریتی و درویشم بو بلند کرین. ئەگەر لدهمه کی ئەڤ حهزه خهون ژی بیت، لی نوکه ئەو یی به رههڤه پشتگیری ژی لیبکته.

مه رجین دهوله تبونی:

لدویف پیقه رین نیف نه ته وهی، دقیت چار بنه ما بو دهوله تبونی ههبن و ههر وهلاته کی ئەڤ پیقه ره ل سه ر بگونجن، ب دهوله ت دهیته هژمارتن. ئەو ژی ههر ئیک ژ (ئاخ و سنور - خه لک - دهسته هلات - سه ربه خوی و سه روه ری)، ههر که سی ل ههریما کوردستانی ژی سه ح بکته، ئەڤ ههر چار

بنه مایین هه نى یین ههین و بتنى راگه هاندنا دهوله تى بو دقیت و نه خشه یى وى ژى ژ عیراقى بهیته جو دا کرن و بیته راستیهك و ل سهر نه خشه یى جیهانى، ئەڤ گهورینه بهیته کرن.

ئەگەر ل سهر فان ههر چار پیقه ران ژى راوهستین، کوردان ههر یما خوه ل سهر نه خشه یى عیراقى ههیه و دناڤ وى نه خشه یى دا، سنورین خوه هه نه و پتریا خه لکى دناڤ وى نه خشه یى دا دژیت کوردن و خودان زمان و کهلتورى خوه یى تابه تن و لقی ههر یمی هه می سازیین دهوله تى دناڤ دا هه نه، دهسته هلاتا جیه جیکرنى و دادوه رى و یاسادانانى و تشتى باوه ریا هه بونا وى دناڤ جفاکى نیڤ دهوله تى دا مسوگەر دکه ت ژى، ئەگەر ئەڤ ههر یمه بیته دهوله ت، نابیته پیگه یى هیچ گروپه کا تیرو رى و گه فى ل سهر ئاسایشا نیڤ نه ته وه ی ناکه ت. تشتى کو ئەڤ دهوله ته ژى نه کریه راستى، خواسته کا کوردان بخو بویه ل دو یڤ بارودوخى عیراق ل سالا 2003 ی تیدا دبورى و پیشهاتین وى ده می، یین شه رى ئازادیا عیراقى، کو هینگی تاکه سوپایى زه ییز و ریکخستى و خودان شیان

پیشمه‌رگه بویه و هەر هینگی دشیا هه‌می ئاخا کوردستانی قه‌گهرینته ناڤا باوه‌شا هه‌ریمما کوردستانی
و ل سهر قی راستیی ژی، نه‌گهر کورد دگهل عیراقی ژی مابانه، چ وهک کونفیدرالیهت یان ژی
فیدرالی دا دگهل دا مینن، کو ژ نه‌نجام ژی گه‌لهک ده‌قه‌رین کوردستانی نه هاتینه دناڤا باوه‌شا هه‌ریمما
کوردستانی دا ب باژی‌ری کهر کوکی قه و تاکه تشتی دبیته ریگر ل سهر سه‌رخوه‌بونا کوردستانی
لدویف وان پیقه‌رین مه‌گوتین، نه‌و ده‌قه‌رین هه‌نی نه یین نه قه‌گه‌ریاین و ب ده‌قه‌رین کیسه ل سهر
هاتینه ناڤا کرن، هه‌ر چه‌نده نوکه پتیریا وان ده‌قه‌ران ژ لایی پیشمه‌رگه‌یی کوردستانی قه هاتینه
ئازاد کرن.

راگه‌هاندنا ده‌وله‌تی:

دا کو دهوله تا کوردی بیته راستیهک و نهخشهیی عیراقی بهیته گوهورین و کوردستان بچیته دناڤ لیستا دهوله تین جیهانی دا، دقیت دهولهت بهیته راگهاندن. لی بسیار لقییره ئهوه، ئه گهر دهولهت ژ لایی سهرکردایه تیا کوردستانی فه بو راستی و ژ خهون و حهزا جاددی دهرباز بو، ئایندی وی دهولهتی دی چبیت و دی چند دهولهته کا سهرکتهتی بیت و ئایا ستوینین دهولهتبونی لدهف مه پهیدا دبن، ههر ژ دامه زراوان و دام و دهزگههان، کو نیشتمانی بن و دادی ل بهرامبهری یاسایی کو ئهڤ چهندین ههنی ژ خوه رازیکنی دوو تشتین جودانه و ژ دایکبونا دهولهتی دقیت دایکبونه کا قهیسهری نه بیت، چاوان ئه گهر زاروک دناڤ مالبچیکی دهیکا خوه دا یی تهندروست نه بیت، ئه گهر ئه ندامین وی یین هه ناسه دانی و ههمی ئه ندامین وی دکارا نه بن، ئه گهر ساخله میا وی یا مسوگهر نه بیت و ددهمی خوه یی گونجای دا نه هیته سهر دنیایی، هینگی یان دی ئه و زاروک ژ بهر چیت یان ژی دی زارویه کی په ککهفتی بیت و هوسان پینگاڤا راگهاندنا دهولهتی ژی، ئه گهر کار ژبو نه هیته

کرن و ههمی ئەندامین وی و تەندروستی و ساخله‌میا وی یا دروست نه‌بیت، ئەو دەوله‌ته نه‌دهیته راگه‌هاندن و ئەگەر هاته راگه‌هاندن ژێ یان دی زوی ژبه‌ر ئیک چیت و هلوه‌شیت یان ژێ دی دەوله‌ته کا په‌ککه‌فتی بیت و ژبن چوونا وی ژێ هینگی دی تشته‌کی ئاسان بیت.

کورد دقان پێشەتاتان دا چ رول بگێریت:

راسته نوکه پاژیری کەر کوکی و زیده‌تربیا ده‌قه‌رین دکه‌فنه بن ماددی 140 کو بده‌قه‌رین کیسه ل سەر دناقه‌هرا عیراقی و هه‌ریمی دا ده‌ینه ناڤکرن ژلایی پێشمه‌رگه‌ی فه‌هاتینه ئازادکرن، لی پسیار لقیره ئەوه، ئایا ئەڤ ئازادکرن هه‌نی به‌سه کو ئەڤ ده‌قه‌ره دوباره فه‌گه‌رنه سەر هه‌ریما کوردستانی؟ هه‌لبه‌ت ئەڤ پێشەتاتین نوی ل عیراقی په‌یدا بوین، کورد تیدا ئەکته‌رین سهره‌کی نه و گه‌له‌ک

چاقدیرین سیاسی و میژوی ژی فان پیشهاتان ب دستکەفتەکی میژوی بو کوردان دزانن و دبهرامبەر ژی دا، هندهک چاقدیرین سیاسی دبیرن نابیت کورد لەزی بکەن و ئەڤ پیشهاتین هەنی وەک قومارەکی نە بو کوردان و تشتی دقیت کورد گەلەک ل سەر راوەستن، دقیت دەست بەتال ژ فان پیشهاتەیان نەڤەگرن. دقیت ژبیرنەکەین ئەڤ دستکەفتین نوکە کەتینە دەستی کوردان رەنگە چ ژ راگەهاندنا سەرخواهەونی کیمتر نەبیت، ئەگەر کورد بزانی قی دەرفەتی بکاربینن. ژبەرکو کوردان دەنگ بو دەستوری عیراقی دایە و دق دەستوری دا دقیت ئەڤ دەڤەرین هەنی لدویف ماددەیهکی قانونی بهینە ئیکلایکرن و دقیت کورد بزانی چاوان گیمی یاری بو بەرژەوهەندا خوە ڤەگەرینن و ببە یاریکەرین سەرەکی و دەرفەت یا گونجایە و دقیت بیر ل رینن یاسای بهیتە کرن و ئەڤ دەڤەرین هەنی لبن کونترولا هەریمی دا بن و شنوی ئەو برگا یاسایی ژ دەستوری بهیتە جیبەجیکرن. دقیت هەر چ زوی و ل ژیر چاقدیریا نەتەوین ئیکگرتی و کومکارا عەرەبی و چاقدیرین نیف دەولەتی و

رێکخراوین سڤیل و وهلاتین ههریمی راپرسی ل وان دهڤهران بهیته کرن و ب رهنگه کی یاسای ئەڤ دهڤهرین ههنی دوباره ڤه گهرن سه ر کوردستانی.

ته په ددهستی کوردان دایه:

بدهستڤه ئینانا تشتی یا ئاسانه و دهرفهت بو ههمیان دروست دبیت، لی ههمی کهس نهشین وی تشتی پاراستی لدهف خوه بهیلن. ئەڤ گوتنا ڤهلسه فی بو گهلهک تشتان دهییت و ل سه ر تشتین بچویکیین ژیانانا ههر ئیک ژ مه دگونجن، لی یا من مه رهم پی ئەوه، ئەڤ پیشهاتین نوکه نه و تهپ یا هاتیه دبهروکی کوردان دا. کورد دڤی یاریی دا چ رول بگیرن، ئایا بهره قانی کرن بتنی بهسه یان ژی دڤییت رولی هیرشکرنی بگیرن و دههردوو حالهتان ژی دا، دڤییت کورد بزنان چهند یاریکه ر دگوره پانی دانه.

پینه‌قیّت عیراق یا دابه‌شکریه ل سەر چەند نەتەووە و مەزەهەبان و بکومقە کرنا قان هەمی لایەنان دئیک گورەپانا یاریی دا، عیراق یا سەرکەتی نەبویە و هەر چاقدیرەك دشیّت ناکوکیین دناقبەرا عەرەبیّن سنە مەزەهەب و عەرەبیّن شیعه مەزەهەب دا بینیت و دیسان ناکوکیین دناقبەرا هەولیری وەك هەریّمەکا سەربەخو و بەغدا دا، کو ئەڤ جوداهی و ناکوکیین هەنی گەفی ل سەر رەوشا هەریّما کوردستانی دکن، ئەگەر کورد ب حەکیمانە سەرەدەریی دگەل هەر ئیک ژ وان لایەنان نەکەت، چ عەرەبیّن سنە بن یان ژێ عەرەبیّن شیعه و دیسان خالا گرنگ ژێ کو شلقی بقی یاریی دئیحن و دەرزی دئیحنی، وەلاتین ئەقلیمی نە کو وەلاتی تورکیا و ئیران راستەوخو مایتیکرنی دقان پیکهاتیەیان دا دکن و ئەو بەشەکی گرنگن ژفی یاریی و دقیّت ژبیرنەکەین ژێ، سنورین هەریّما کوردستانی هەڤ تەریبن دگەل سنورین دوو مەزەهەبان دعیراقی بخووە دا، عەرەبیّن سنە و عەرەبیّن شیعه، ئەڤ هەردوو نەتەووە مەزەهەب ژێ ددریژاهییا دیروکی دا ل سەر ئیک میژە نە رونشتی نە و خوین دناقبەرا وان دا هاتیە

رشتن. دقئ ههڤكيشهیی و ئیك دوو نه قهبیل کرنی و بگره و قهگیشكا بهرژهوهندیان دا، ئه گهر
سهر کردایه تیا کوردی یاریکهره کی زیرهك و چاڤ قه کری نه بیت، دی بیته تهپه کا خاری و نه دویره
گولی ل سهر خوه بکهت.

دهولهت دی چاوان هیته ستاندن:

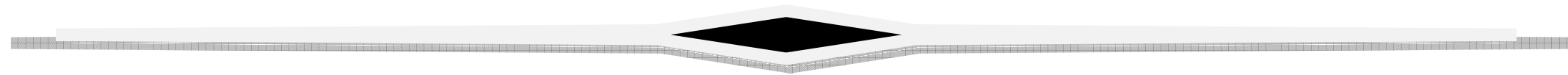
مهرج نینه ههمی ستاندنهك ب بهروکین شهری بهیته کرن، ژبه رکو بارودوخی عیراق تیدا دهرباز بوی
و پیکهاته ییا عیراقی و وهلاتین راسته خو مایتی کرنی دناڤخوییا عیراقی دا دکهن، ههر وه کو مه ل پیشیی
به حس کری، ئهڤ ستاندنه دی یا سهقهت و پر کیماسی بیت ئه گهر ب چه کیمانه سهر کردایه تیا
کوردی مامهلی دگهل دا نه کهت و بتنی دی خوزی مینن. ژ ئهڤا بوری ژی ههر وه کو دیار ئهم
نهشیاینه یاریی دبهرژهوهندا خوه دا کونترول بکهین، ئه گهر مه سهرنجا ههڤرکه کی بو لایه نی خوه

کیشابیت مه ههقرکه کی دی یی خو کره دوژمن و تا نوکه ئەم نهشیاینه بهروکی خو یی شهری دهست نیشان بکهین. ژلایه کی قه ئەم یی خو نزیکی عه ره بی سنه مه زهه ب دکهین و ژلایه کی دی قه ئەم یی خو نزیکی عه ره بی شیعه مه زهه ب دکهین و دیسان سیاسه تا مه دگهل ههردوو وهلاتین ئەقلیمی (تورکیا و ئیران) ژی تژی ده رزهیه و دقیت دانی ب وی چهندی بکهین، گفاشتنه کا زیده تر ژقه باری خو ل سهر مللین مه کوردان بویه و ئەم نهشیاینه وهک پیدقی ستراتیژییه تا خو دهست نیشان بکهین. ئەقه ژبلی کو ئەم نهشیاینه وهک پیدقی ناؤ مالا کوردی ریک بیخین و ژبلی کو وهک پیدقی مه نهشیایه باوه ریه کا توکمه بو وهلاتین زهیز پهیدا بکهین، کو ئەم دشیین سه رخوه بونا خو هراگه هینین و خو پریقه بهین، ژبلی بهر ژه وهندیین وان دگهل مه، کو هندهک جار ان ئاقریا لقی بابته تی ددهن و ژبلی سیسته می مه یی ریقه برنی و دامه زراوی، کو کیماسی لی هه نه و تا نوکه ژی، ئەم ل هه ریما کوردستانی نهشیاینه بینه خودانیین دهستوری خو و هه ر چنه بیت سنورین خو بو جفاکی

نیف دهولهتی و عیراقی دیار بکهین و تاکه تشتی بشیت فیّ حزی بکهته راستی ژی، دقیت کوردان ستراتیژییه کا توکمه دهه می بواره کیدا هه بیت، ژ لایه نی ئیداری و سیسته می دامه زراوی یی ئیکگرتی و ریکخستی و چ ژی ژ ریکخستنا ناڤا مالا کوردی و چ ژی سیاستا هه کیمانه یا ل بهرامبهری عیراقی و وهلاتین ئه قلیمی و نیف نه ته وهی و دقیت له ز ل دهستوری بهیته کرن و هه ریما کوردستانی بیته خودانی دهستوری خوه.

● دکوفارا مهتین ژماره 227 دا هاتیه بلاق کرن.

ستراتیژیہت وہک پیڈقیہ کا مه یا سہردہمانہ

جیبہ جیکرنیٰ یہ بو بدہستقہ ئینانا ئامانجہ کیٰ
ددهمه کیٰ دست نیشانگری دا، ئہنجامین ویٰ

ہہر چہندہ گہلہک پیناسہ بو ستراتیژیہتیٰ
ہاتینہ گوتن، لیٰ ئاسانترین پیناسہ ب بہرچاقین
من کہفتی، دیژیت: (ستراتیژیہت پلانہ کا

ژی بو دهمه کی دریژ یان نا فنجی یان ژی کورت خایه ن دهینه فه خواندن و دارشتن). ههر ستراتیژی ته که چ نه نجامین وی دباش بن یان ژی خراب، پینگافه کا گرنکه بو پریقه برنا ههر پلانه کی و ههر پلانه کا ستراتیژی ته تا وی ب نه اندازه یانه و شاره زایانه نه هاتبته دارشتن ژی و که سین بسپور ل سهر کار نه کر بیت، نه نجامین وی لدویف خواسته کان نابن. ستراتیژی ته بخوه ژی هونه ره که و دانه رین وی ژی پشت به ستنی ل سهر هنده که داتا و

زانباری و پیشبینیان دکهن و دئه نجام ژی دا، کی مترین دهر فه تی بو شاشی و هنگافتنی ل پشت خوه دهیلن و ههر ستراتیژی ته کا سهر که فتی ژی بهیته دارشتن و بکه فیه دقوناغا جیه جیکرنی دا، ده سته که فتین وی بو چه ندین سالان به رده و امی دده نه خوه و کار پی دهیته کرن. ستراتیژی ته بو ههمی جومگین ژیانی دهینه دانان، چ سیاسی بن یان ژی نابوری.... هتد.

ژفی روانگه‌ی، نه‌گه‌ر ژ سه‌ره‌لدانی تا نو‌که
وهر‌بگرین و ئایا تا چ رادده مه شیایه
ستراتیژه‌ته‌کا نه‌ندازایانه بو ههمی جومگه‌یین
خوه یین ریقه‌برنی و خزمه‌تگوزاری و ئایندی
خوه یی سیاسی داریژین؟ ره‌نگه به‌رسف وه‌ک
مه بقیت بده‌ست مه نه‌که‌فیت! نه‌گه‌ر نه‌چمه
سه‌ر هه‌ردوو نه‌گه‌رین ژ پاشماوی که‌لتوری
به‌ری سه‌ره‌لدانی بو مه‌مای و پاشماوی
که‌لتوری عه‌قلیه‌تا چیایی یا سه‌ر‌کردایه‌تیا
کوردی دگه‌ل ژیانا باژی‌ریبونی بکار ئینای.

دی بینین بتنی ئیک ستراتیژه‌ت گه‌له‌ک که‌تیه
به‌ر گوه‌یین مه، نه‌و ژی ریکه‌فتنه‌کا ستراتیژی
دناقبه‌را هه‌ردوو پارتین سیاسی یین باشوری
کوردستانی، پارتی و ئیکه‌تی دا بو و
به‌ره‌می وی ستراتیژه‌تی ژی، شیا تا
رادده‌یه‌کی باش شینه‌وارین دوو ئیداره‌یی
نه‌هیلیت و دوماهی ب شهری ناخوی
بینیت و به‌ره‌یه‌کی ئیکگرتی به‌رامبه‌ری
دوژمنی خوه دروست بکه‌ن. هه‌ر چه‌نده
نیشانین دوماهی هاتنا وی ستراتیژه‌تی ژی یی

پهیدا دبن، بهلی وه کی دی، ئەم نهشیاینه وهک
پیدفی هیچ ستراتیژییه ته کی بو پلانین خوه
دابنین و ئەگەر مه هندهک کاران، پیشرهوی
ژی کریت، ئەو پیشرهوییا ههنی ژی
باوهردکهم یا کورت خایه ن و نه یا سهرگرتی
بویه!

بوچی ستراتیژییه ت:

رهنگه ئەم ههمی دریکهفتی بین کو
ستراتیژییه ت بو ههمی گهل و نهتهوان یا گرنگه

و بنه مایین ریقه برن و دهسته لاتی ل سهر
دهینه ئاڤاکرن و گهل ژیانه کا ئارام و خوهش
گوزهران دبه ته سهر و مه ترسیا گه فین
ناڤخویی و دهره کی ژی، کی متر لی دهیت. لی
یا جهی پسیاری ئەوه، ئایا مه شیایه ئەم دیلان
دارشتن خوه دا و دجیبه جیکرنا وان پلانان
دا دسهرکهفتی بین؟ مه ره ما من ژی نه بتنی
بواری سیاسه تی یه و گه فین دهره کی و
ناڤخویی، به لکو ههمی بوارین ژیانن و ئابوری
و تا کومه لایه تی ژی. به رسف ژی، ئەز باوه رم

ئەو رېڭكەفتنا ھەنى ژی بتنى بو ھندەك بابەتان
بو نە زىدەتر و ھەر چەندە ئەو ژی نوکە يا ژ
بەر ئىك دچیت و گەفین ژ بەر ئىك چوونا
وى ژی خرابیین خوە دى ژ باشیان زىدەتر
ھەبن، ئەقە نەبتنى دناڤخویا ھەرىمى دا،
بەلکو گەفە ل سەر ئىك دەنگى و ئىکریزا ناڤ
مالا کوردی و شوینا ئەو ستراتیژیەتا ھاتیه
ئیمزاکرن، بەرفرەھیی بخو قە ببینیت و ھەمی
تشت ب پلان بن، ستراتیژیەت بو بەیتە
دانان، دى بینی، زىدەتریا چارە کرنا پېشھات

و کیشەییان ئىکلایەنانه دبن و بەرژەوھندا
حزبى سەرى ژ بەرژەوھندا گشتى د ستینیت
و ئەقە ژی بتنى بو نەبونا ستراتیژیەتى نا
قەگەریت، لى بارەکا مەزن ژی دگەل نە
شەفافیەتى دچیت.

ئەم د چ بوار دا پیدقى ستراتیژیەتیی نە:
رەنگە ئەگەر بیژم دەھمی بوارەکی دا مە
لاوازی ھەیه و جیبەجیکرنا پلانین مە دکورت
خایەنن، ئەز شاش نەجم، ژبەرکو ئەم ھینەبوینە

که سین بسپور ل جهین بسپور دانین و ئەقە
ژی رەنگە ئەگەرەکی سەرەکی بیت ژ نەبونا
ستراتیژیەتی ل دەف مە و دیسان عەقلی
کوردی کو نەشیایە سەرەدەریی دگەل گەلەک
تشتین نوی بکەت و دەستبەردای گەلەک
تشتان بیت ژ یاسا و ریئسایین جفاکی. ئەگەر
ل بواری سیاسەتی قەگەرین، دی بینین تا نوکە
ژی مە ستراتیژیەتەکا بەرچاڤ و ئیکگرتی
نەبویە و ئەو ستراتیژیەتا هەمی ژی زیدەتر خوە
دلایەنەکی سیاسی دا دبینیت و رەنگە دوی

لایەنی بخوە ژی دا ئەو ستراتیژیەتا هەنی
بدروستاهی نە هاتبیتە دارشتن. ئەگەر ل لایەنی
ئابوری ژی سەح بکەین، دیسان مە لاوازی
هەیه و کەسانین مە یین بسپور ژی ژبەر هەر
ئەگەرەکی هەمی، نەشیاینە خوە بینە پیش و مە
پلانین درێژخایەن نین چ دبواری پیشەسازی
دا بیت یان ژی گەشت و گوزاری یان ژی
کشتوکالی دا. ئەگەر ل لایەنی کومەلایەتی،
خزمەتگوزاری، تەندروستی و پەروەردەمی و
رەوشەنبیری و هونەری ژی سەح بکەین، دی

زانين تا نوکه ئەم نەشیاینە مرووقەکی دروست
بکەین، ئەم وەك کورد بشیین پشت بەستنی ل
سەر بکەین، کو بەلێ دی دئایندهی دا مه
نەوهیهك هەبیت و ئەڤ نەوهی هەنی دی شیت
خوه دگەل جفاکی مەدەنی گونجینیت.

ئەگەر مە سیاسەتا پلان دارێژی هەبایه:

دارشتن و ڤهخواندنا ستراتیژیەتەکا پیش
وهخت بو جیبهجیکرنا هەر پلانهکی، زامنی

بدهستڤه ئینانا ئەنجامین باشه و ئەگەر بو نمونه
مه ستراتیژیەتەکا بەرچاڤ و دارشتی بو
پیشھاتین سیاسی هەبایه، رەنگه بەرەیی مه ل
بەر سینگێ سیاسەتا بەغدا بهیتر بایه و
دەستکەفتین مه زیدەتربانه و کیشەیین مه
کویرتر لینههاتبانه! ئەگەر مه ستراتیژیەتەکا
ئابوری یا باشتر هەبایه، رەنگه مه شیابا
پالپشتیا وەلاتین زهیزین جیهانی و جفاکی
نیف دەولەتی بو هەر پیرابونەکا
سەر بەخوبونی، بو خو مسوگەر بکەین! ئەگەر

مه ستراتيڙيهت بو ههمي جومگين گشتي بين
ب ژيانا هاولاتي فه گريډاي ههبايه، رهنکه
نوکه هم شياباين مروقه کي دروست بکهين
کو دگهل پيڅاڙويا نهڦرو خوه بگونجينييت و
بيته بهشکه ژ ئاڦا کوني! هوسان هم پيدڦي نه،
نهڦ ستراتيڙيهتا ههني شور بيته خاري و تال
بچويکرتين پروڙه ژي جهي خوه بگريت و
بهري هم جاددهيه کي هلکولين و جهي
ئاڦريڙي بو دروست بکهين، مه ستراتيڙيهت
بو وي جاددي بهري قيړکونا وي دانابيت،

کو نهو ئاڦريڙا ههني دي بو چهند دهمي بيت
و چهند خزمه تي گههينييت و پيدڦي کارتيدا
کر نهڦه يي نه بيت.

نه گهر هم بوينه خوداني ستراتيڙيهتا خوه:

ههر گاڦا مه شييا هم بينه خوداني
ستراتيڙيهته کا دارشتي و فهخواندي، مه شييا
ههر پروڙهيه کي چ سياسي يان ئابوري پيش
جييه جيړکونا وي ل سهر روينين و باشي و
خرابيين وي به حس بکهين و ريڙهيا سهر کهتنا

وی پروژهی لپیش خوه دانین، ئەم دی شیین
بینه خودانی عهقلی خوه و ئەگەر تا نوکه ئەم
وهك كورد دجفاکی نیف دهولهتی دا ب
گهلهکی چهوساوه و بی دهستههلات هاتبینه
ناسکرن، ئەز ل باوهرم، کورد دی شیین
سهرنجا وهلاتین جیهانی ل باشترین داهینان
رابکیشن و ئیدی ئەنفال و حهلهبچه و شنغال
و کوبانی بتنی نه بنه پیناسا مه کوردان، دهما

ل نهخشهیی جیهانی تهماشه بکهن، بهلکو ئەم
ب داهینانا خوه و گهشت و گوزاری خوه و
هونهری خوه، بشیین سهرنجا قان وهلاتان بو
خوه راکیشین.

● **دروژناما وار ژماره 1191 دا هاتیه
بلاقکرن.**

دهولت لدهف كوردان چ راماڻ ددهت

و ژ ههولین مه بو پهیدا کرنا قی
دیموکراسیهتی، مه ری ل ده ریئخستنا
روژنامهیین ئازاد فه کر، مانگرتن، خو پیشانداڻ

هه ر ژ سه رهلداڻی و هره ئه م به ر ه ف چیبونا
دهولته تی دچین. په رله مان، حکومه ت،
هه لبژارتن و ئه و ا ئه م دیبژینی دیموکراسی بون

و چهندين ناڤ و نشان بو ريځخراوښ (NGO) و پاراستنا مافين گشتي و مافين ژنان مه سهرپشکرون و ژرږدي و ناسيوناليسټا مه بو هاتنا دهولته، مه پينگافين فر هافيشتن و هيژ نم نه گهشتينه وي باوهري، ثايا مه بهرههفي بو قي يوتوبياي ههيه يان نه !؟

جاري دهولت چي يه؟

دهولت: پهيقه کا لاتيني يه، برامانا باري نارام و قي پهيقی راما ناخوه يا سياسي وهرنه گرت تا سهردهمي رومانيا و بوينه کوماري، نهڤه پهيقه برامانا نوکه نه کهته سهر زمان تا ب پيناسهيه کا بچويک (مکيافيلي) دپهرتوکا خوه يا بناڤ و دهنگ دا (الامير) دا بکار ئيناي و گوتي دهولت ههر دهزگههه کا ههبيت و دهستهلاتا وي ل سهر گهلي ههبيت.

دهولت دیارترین فورما ژيانا کومه لایه تی یه،
بو ریځخستنا کاروبارین ژيانا هاوالاتی و
ریځکوپیکرنا وان دهه مان دهمدا، دهولت
به ریځ خه بات و هه ولدانین مروقی یه ژ
پیځه مهت ریځخستنا شیانین جوداین کسه سی
ب مه به ستا ب ده ستقه ئینانا ریځخستنه کا ریځ
و پیکا کومه لی و به رقه رارکنا نارامی و
ئاسایشی.

بسپور و شاره زیان ژی دهولت بوی رهنگی
پیناسه کریه کو کومه له ریځخراو د هه ریځمه کا
دیارگری دا دژین و ملکه چی دهسته لاتا
دهسته یه کا فه رماندارین خودان سهروه ری یه،
ژ لایی سیاسی ژی فه دهولت قه باره کی
سیاسی یه په یوهندی ب سهروه ری و یاسا و
پیشکه فتنا ژيانا گشتی و ریځه برنا کاروبارین
کومه لی فه هه یه.

مه بهست ژقان پیناسه یان نهغه یه، که بسپور و
زانا و یاساناس و ئابورناس و مروڤ ناسین
جیهانی لوی باوهری نه و جهختی ل سهر وی
چهندی دکهن مه حاله بو ب دهستقه ئینانا
بهخته وهریه کا راسته قینه بو مروقایه تی و
بهرقه رارکونا یه کسانی و ئازادی و نهغه
ههردوو که پهیدا نابن بیی دهستوره کی
دیارگری کو ههمی ئارمانجین کهسی و

کومه لی ب رهنگه کی دیمو کراسی تیدا جیه جی
نه بن و د نه نجام دا، دادا کومه لایه تی بو
ههمیان بهرپا بیت.

وه لاتین جیهانی ب حو کمی جوگرافی و
شارستانیه تین خوه فه ژ دوو جورین دهوله تا
پیک دهین.

ٺيڪ: دهولهتا مودرن

يي لفي جوري دهولهتي بنيريت، دي سي
تشتان تيدا همبيزڪهت و هر سيڪان كهته
ستويني ناقابونا وي و ب لادانا هر
ستوپنه كي ژ وان مهحاله دهولهتبون
بهردهواميي بدهته خواه. نهو زي
(ناسيوناليسٽ، ديموڪراسي و تهکنهلوژيا).

ناسيوناليسٽ:

نهقه مەرجه كي سهره كي يه كو دهولهت ل
سهر ناقا بيت و مەرجه كه كو هاولاتي ههست
ب ههبونا ناخ و نهتهوين خواه بڪهت و
ناسيوناليسٽا وي ژ بو دهولهتبونا وي دي
راگريي و بهردهواميا وي ژ ههمي لايه كي
دهره كي پاريزيت.

ديموڪراسي:

دا کو دهولته تا مودرن پهیدا بیت، دقیت
دیموکراسیته ب بیته ری و جیه خوه ب
بینیت و چ ریگر ناین، جفاک، داب و نهریت،
پیست و ره گز نه بنه ریگر د پهیدا بونا
جفاکه کی سقیل دا.

ته کنه لوژیا:

پابه ند بون ب دهولته تی و دیموکراسیون نه
به سن گهر ته کنه لوژیا و ریئیسانسا پیشه سازی

ژی دگهل دا نه بیت، کو نه قرو جیهان به رف
رهنگه کی دی و جیهانگه ری دچیت و
ته کنه لوژیا دشیت سیاست جیهانی همی ب
گوهریت.

بکورتی نهو دهولته تا نهؤ بنه مایین لخاری دناقدا
هه بن نه م دشین بیژین دهولته تا مودرنه، وهک
شیانین ئیکرنا نه ته وهی، شیانین دهوله تبونی
، شیانین به شداریکرنا هاوالاتی ددانا بریارین

سیاسی دا، شیانیښ به لاقرنا خزمه تگوزاریان
لسهر ههمی پیکهاته یښ خه لکی.

دوو: دهوله تا نه ریتی

دهوله تا نه ریتی ژ بهرچاقتین و نیژیکترین
جوری دهوله تی یه بو مه و نمونین وی ژی
وهک دهورو بهرین مه و ولاتین کیشوهری

ناسیا ناقه راست و نه فریقیا و به شهک ژ
نهمریکا. ژ گرنګترین پیکهاته یښ وی بنه مال،
ئجاخ و عه شیرت و نه پیکهاته ژی ل سهر
بنه مایښ مروفقانی و هه سته پیکرنی په یدا دبن.
دهسته لات دقان پیکهاته یان دا تاګ دهنگی و
نه دیکو کراسی یه و ناراسته یا وی هیژا
تابوری و جفاکی و ئاینی بو خوه دکیشیت و
دقان وهلاتان دا ل سهر بهر ژه وهندیا هیژا

عەشیرەتا مەزن کو مەزنترین پلەیا قان
پیکهاتەیا نە ئیکگرتن پەیدا دبیتن.

کورد و دەولهتبون:

ژبەرکو هیشتا یوتوبیا دەولهتبونى ل دەف
کوردان نە بویه راستى دقیت گریکین ئاقابونا
وی بهینه فهکرن و ئەفا نوکه دهیتە

هەمبیزکرن و دیتن سەدا سەد سالوخەتین
دەولهتا نەریتی دی خوە ل سەر سەپینیت و
سەرەرای وی چەندی کو مە هندەك نیشانین
بچویکین دەولهتا موردن ل بەر چاقن و هیژ
ئەو نیشانه ژى حبری ل سەر کاغەزى نە و نە
هاتینه پراکتیزهکرن. بویه دهلیقه یا ل کاره
مە هندەك پره‌نسیپین کارا ل بەر چاڤه‌بن و مە

بهره‌قی بو شیوه و رنگ و پیکهاته‌یین وی
دهوله‌تی هه‌بن.

ئه‌نجام:

ژبه‌رکو بابه‌ت گری‌دایی چونیه‌تیا دهوله‌تا
چاقه‌ری‌کری یه و پره‌نسیپین دهوله‌تا نه‌ریتی ب
هه‌می هویر بینین خوه‌قه‌ل سه‌ر مه‌دگونجن

و به‌شی هه‌ره مه‌زن ژی بو فاکته‌ری
عه‌شیره‌تگه‌ری و سه‌له‌فگه‌ری دزقرن و بو
وی گوتنا ژقی راستر نابیت بهیته‌گوتن کو
ئه‌قه‌ژی وی چه‌ندی دگه‌هینیت کو نابیت
دیالوک دناقبه‌را من و وی دا دروست بیت و
ده‌رکونا که‌سی دی ژنا‌ف‌بازنه‌ی کو ئه‌قه‌ژ
ژ بنه‌مایین هزرا عه‌شیره‌تگه‌ری نه و ئه‌ف‌هزره
ژی بوینه‌ده‌ره‌نجامی پاراستنا به‌رژه‌وه‌ندیان ل

سەر بنه مایی ره تکرنا هزارا یی دی، ئەو دخواه
ب خوه دا دژی پره نسیپین ره خنی نه، ژبه ر کو
ره خنه گرتن پروسه یه کا هوشمه ندانه یا
مرو قایه تی یه، هه ر وه سان داد پهروه ری یه
دبریار و فه رمانداریی دا. ئەو که سی ره خنی
نه گرتی ژی ناهیلیت که س ره خنی لیبگرت
و ئەفا هه ژی بو یه سه ره نجامی شکه ستنا
چه ندین شوره شین کوردی، ژبه ر کو ره خنه نه

بویه بنه مایی ئافا بونا هه ر شوره شه کی ژ
پیخه مهت زالبون ل سه ر خه له تیین بوری و
پلان و نه خشه و ریکی ن نوی نه گرتینه بهر،
ژبه ر کو ره خنه ژلایی عه شیره تگه ریی فه کو
دهسته لاتا ئیکی یه دچیته دخانا هلوه شیانا
به رژه وه ندیان دا.

ئەفا ژ سه ره لدانی وه ره ئەم هه ست پید کهین،
کو کوردین فی هه ری می پاشمایی سیاسه ته کا

تاڪرهون، سهرباري گفاشتنيين عهقليهتا
روڙههلاتي و سلفگهريي ب همي بنه مائين
خوه ڦه و ڙ پهيره وڪرنا سياستهتا دهستههلاتا
حزبي يا بهر تهنگ سهرڪردايهتيا مه نه شيابه
خوه ڙ چارچوڦي عهشيرهتگهريي و بنه مائين
وي رزگار بڪهت و نه شيابه وي روخساري
بو جفاڪهڪي سڦيل پيڪينيت و نه ڦ جفاڪهڪي

به رهه ڦ بيت ڙبو پيڪينانا يان هاتنا دهولهتهڪا
مودرن.

دهرئه نجامي جوري ههلبزارتنا دهولهتي:

دقيت نهو چهنده ڙبير نه چيت ڪو قوناغا نه ڦر
و نه م تيدا دبورين قوناغهڪا زورا ههستياره،
ڙبهر ڪو وهلاتين دراوسي مڙويلي دانانا
نه خشه يي پاشهروڙي نه ڙبو مه، و دقيت نهو
چهنده ڙي يا زانا بيت، ڪو هيچ جارهڪي

وهلاتين روژئاقايي پالدهرين وي چهندي نين
و نه بوينه كو دهولهته كا مودرن ل سهر
بنه مائي عهشيره تگه ريي و سهله فگه ريي پيدا
بيت. ژبه ر كو كوردستان ب حوكمي
جوگرافيا خوه روژهه لاتي يه و وهلاتين
روژهه لات ب رامانا شارستانيه تا كهفن و
هيليقانكا ئاينين عهسماني. و ده ر بازبون ژقان
فاكتهران نه پروسه كا ب ساناهي يه دا

به رهنگاري چ شاشيان نه بين، كو د نه جامدا
ئه و شاشي بنه به ربه ست بو دهوله تبونا مه،
بويه دقيت ههولين مه رژدتر بن ژبو
پهيره و كرنا پروسا ره خني و هنرا كه سي دي
و خوه ژ پهيره وي من و من و تاكه
به رژه وهنديين من و بنه مالا من رزگار بكهين.

پهراویز:

برمان غلیون - 2006/8/21

نیکولا مکیافیلی 1469 - 1527

+ مقومات الدولة الحديثة

+ ل ئیتالیا ژدایک بویه، گرنگترین پهرتوکیین

عبدالرحمن تیشوری

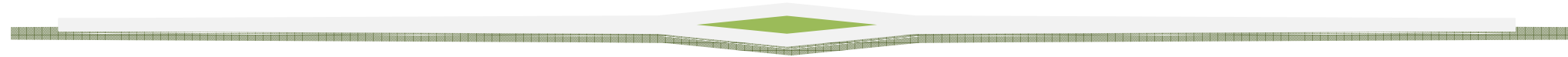
(الامیر) ل سالا 1913 ل مهنفايي نقيسى يه.

دبلوم علاقات اقتصادية دولية

+ الطائفية فى الدولة و المجتمع - الحوار

المتمدن

هەلبژارتنیڭ 4/30 و شلقاندنا پېشبینیان

لیك زقراندن. چاوان هەلبژارتنیڭ سالا بورى
بین پەرلەمانى عىراقى بو هندەك ئالىان جھى

هەلبژارتنیڭ 4/30 جودا ژ هەلبژارتنیڭ
9/21 گەلەك پېشبینى بەروقازى كرن و هنر

شوکی بون و هیزه کا وه کی یه کییتی نیشتمانی
کو همیان شکهستن پالدایه پشت، تاوی
رادهی هنده کان ل پشت دیواران دگوتی، ما
کهنگی یه کییتی مایه؟ کو تیدا پارتی دهنگین
خوه پاراستن و بزاقا گوران ب یاریکرنه کی
شیا دهنگین خوه ل پرانیا باژیړ و باژیړکین
کوردستانی برهنگه کی نه چاقه ریگری ل سهر
حسابا یه کییتی زیده بکهت. ژقان دهرنه نجامان
ژی، چاقدیرین سیاسی ژی پیشینین خراب ل
سهر نایندی یه کییتی هه بون، یا راست ژی،

ههمی بوچوون بو وی چهندی دچوون کو
رابونه فهیا یه کییتی ژ بهر قان خالان گهلهک یا
ب زهحمهت بیت، نهو ژی: پاشخستنا بهستنا
کونگری یه کییتی و دهست ژ کارکیشانان
دکتور بهرهمی ژ پوستی جیگری سکرتری،
چه پهر بهردانا چهندين کادرین یه کییتی، ژوان
ژی نه ندامه کی سهر کردایه تی و چهندين
کادرین دی یین پله بهرز و خوفه کیشانان
چهندين کانديدان ژ لیستین 77 و 266 یین
یه کییتی بهرامبهر کوژمه کی مهزنی پاره ی و

2. هه‌ل کولانا خه‌نده‌کی دنا‌قه‌را هه‌ری‌ما کوردستانی و روژ‌ئا‌قایی کوردستانی دا و هه‌لو‌یستی یه‌کی‌تی به‌رام‌به‌ر کانتونین روژ‌ئا‌قایی و سه‌ره‌دانا شان‌دی یه‌کی‌تی د ئاهه‌نگا نه‌وروزی دا ل ئامه‌د.

3. کرینا کادرین یه‌کی‌تی لده‌قه‌را بادینان به‌رام‌به‌ر پیدانا پوست و کوژ‌مین پاره‌ی و ئیمتیازاتان. کو دلی ئه‌ندام و لایه‌نگرین پارتی سارکرن و هه‌ر وه‌ک چاوان ئه‌ڤ ئیمتیازاتین هه‌نی ل سه‌ر حسابا زه‌حه‌مت و خه‌بات و

ماندی‌بونا خوه دزق‌راندن، دگه‌ل وی حزبی، دیسان خه‌لکی ژی خواندنین خوه هه‌بون، بتایبه‌ت ئه‌ڤ که‌سین به‌ری‌خوه دده‌نه گوره‌پانا سیاسی و هه‌ڤ‌کی‌شا سیاسی ل هه‌ری‌ما کوردستانی.

4. بو خه‌لکی دیار بو کو بیی هه‌بونا حزبه‌کا سیاسی وه‌ک یه‌کی‌تی نیشتمانی کوردستان دگوره‌پانا سیاسی یا کوردستانی دا، دی یاریا سیاسی یا له‌نگ بیت و یه‌کی‌تی زه‌روره‌ته‌که.

5. خو ڦه کيښانا لايه نين سياسي ژ ليستا
که رکوکي، کو ب وي ڦه کيښاني خه لکي
هه ست ب بهر ژه وهنديين حزبي ل سهر کيستي
بهر ژه وهنديين نه ته وایه تي کر.

6. دهر که فتنا مام جه لال ل ئيک ژ ويستگه هيين
دهنگداني، هه مي نه وهه وال و پروپاکنده
ره تکران و ب دره وهه رئيخستن ده ما دگوتي،
کو يه کي تي مرنا مام جه لال ل بهر ره نيا گشتي
ڦه شارتی يه.

بهر را من دهر نه نجامين قان هه ردو و
هه لبرارتنان تشتهک بو خه لکي هه ريما
کور دستاني سه لماند، نه و ژي، کو مه
خه لکه کي هشير يي هه ي، خه لکهک هه مي
بارودوخان دخوينيت و هه ر تشتي دگوره پانا
سياسي دا بهيته گوري، نه و خوه به شهک ژي
دبينيت. خه لکهک کو بهه مي رهنگه کي ڦه
دگهل هه بونا هه ڦکيښه يه کا سياسي يا کوردي
يا دروسته کو کار و خزمه تگوزاريين وي

دروست بریځه بچن، خه ما وی سه رکه فتنه
پروسا سیاسی یا کوردستانی یه.

• دکوفارا چاقدیر ژماره 135 دا
هاتیه بلافکرن.

کەرکوک دململانا سیاسی دا!

جیهانی ههیه، لی ئەفه بهس نین کو کورد
خوه بی منهت بزانی و ل بهرامبهری حکومهتا
ناقهندی خوه لاواز نیشان بدهن. لاوازی

هه چهنده کوردان ههریما خوه یا فیدرال
ههیه و پههلهمان و حکومهتا خوه و چهندین
گریهستین گازی دگهل مهزنه کومپانیین

نیشانداڻ ژى، دهما پرت و بلاڤهى دكهفته
دمللانا ههڤكيشهيا سياسى دا و بتايهت
ههروهكو دهپته چاڤهريكرن، ل 30 ى
نيسانان 2014ى، دى ههلبزارتنين نهجمهني
نوينهريڻ عيراقى هينه نهجداڻ، نهڤه ددهمهكى
دا، كو چهندين كيشهين سياسى بين كوردان
دگهل حكومهتا عيراقى دهلاويستى نه، ههرو
فايلا گريبهستين گازى و پيشمهركهى و
ماددى 140 ى ژى، كو تا نوكه پينگاقين

پيدڤى بو نه هاتينه هاقين و كيشهيا
دهربازكرنا بودجهى بينى رازهمهنديا كوردان.
نهگهرددهمهكى دا و ل ههريما كوردستانى
لايهنين سياسى نهو مافه ههبيت كو ههرونيك
ب ليستهكا سهربهخو بهشدارى ههرو
پروسهيهكا سياسى بيت، تشتهكى گهلهك
تهندروسته. لى دهما بتايهت ل دهڤهريڻ كيشه
ل سهرو هيش نايڻدى وان نيك لايى نهبوى،
ب ليستين جودا، ل پاريزگههين دى بين
عيراقى، نهڤين ريژهكا زورا كوردان لى

دئاکنجی، کورد ب لیستین جودا بهشدارى
بون! ئایا هینگی دى گهرهنتی چ بیت؟ دى
چاوان کورد شین گهرهنتیا ئیک دهنگی و
ئیک ریژیا خوه کهن؟ دى سهنگا کوردان ل
بهرامبهر لایه نین دى یین سیاسی چهند بیت؟ ل
بهرامبهر کوتلهیا تورکمانی و کوتلهیا
عهربان ل وان دهقهران چ بیت؟ کو تا بهری
چهنده کی ژى، ل سهر زاردهقی بهرپرسه کی
لایه نه کی سیاسی یی عهره بی، عیراقیبونا
که رکوکى تهئکید کری! نه گهر ل سهر

پرسه کا چاره نقیسساز ژى ل نه نجومه نی
نوبه رین عیراقى کورد ب ئیک دهنگ و ئیک
ههلویست نه بن، پینه قیت نه فه دى ل
بهرامبهری دیروکی هینه بهر پرسیار کرن!
ژبه رکو هه قکیشهیا دروست نه نه وه یا دناق
ههریما کوردستانی دا پهیدا دبیت، بهلکو
هه قکیشهیا سیاسی یا دروست نه وه یا
حکومه تا ههریما کوردستانی دگهل حکومه تا
ناقهندی هه ی، بتایبهت پیکهاتهیا عیراقى ل
سهر هه قکیشهیان دروست بویه، مه زهه بی

شیعه و سنی ژلایه کی فه و نه تهوی کورد و
عەرب ژلایه ک دیکه. ئەگەر کورد ژێ
بکیمییا خو، ئیک دەنگ ژێ نهبن، پینه قیت
دی لاوازییا وان بیه دوو قات، هەر چاوان
نوکه به حسی سەرهلدانا چەندین کیشەییان
دهیته کرن، ژ وان کیشەیین بهرچاڤ ژێ
کیشەیییا بودجهیه و تیپه راندنا بودجهی هەر
وه کو سالا پار. ئەفه ددهمه کیدا هیشتا ل
هەریما کوردستانی ئەم د چهپه ری ههفرکیی

داینه، تا نوکه ژێ ئەم نهشیاینه ئیک دهفەرا
فه قه تیای فه گهرینه سەر هەریما کوردستانی.
پرت و بلاقبونا ئیک لیستییا کوردی ژێ و
بتاییهت ل کەرکوکی، کو دی رهنگ فه دهته
سەر چەندین جهین دی وه ک پاریزگهها
میسل، بهزرا من ئیک ریمان بو دچیت،
گه له ک ژ کیشەیین کوردی ژ ئەگه ری
ههفرکیشه ییا سیاسی ل هەریما کوردستانی
کویرتر لیها تینه، ژ بهر کو که تینه بن ههفرکیشه
و ههفرسهنگی و ململانیه ییا سیاسی و هەر

وهكو بهرچاڦ ژى، چهند ئەڤ مملانه و
ههڤكيشهين ههني مهزنتر لي بهين، فهگهريانا
وان دهڤهران ژى بو ناڤ باوهشا ههريما
كوردستاني، دوير تر دكهڤيت؟!

دكوفارا چاڤدير ژماره 132 دا هاتيه
بلاقرون

داعش بو کوردان هم خیره و هم ژى نه‌هامهت!

توندره‌ویی و تیرووری به‌رنیاس بویه و ههر
که‌سی هه‌ق‌به‌ر کرنی ژى دنا‌ق‌به‌را ئاینین ئاسمانی
و ئاینین دی یین جیهانی دا بکهت و بتایبهت

ههر ده‌ما به‌حسا خو ته‌قاندنی و تیرووری به‌یته
کرن، ئیکسه‌ر نا‌قی ئیسلامی ل پشت ده‌یت
و ل جیهانی هه‌می ئیسلام ب ئاینی کوشتنی و

ل وهلا تين موسلمان لي نه بن يان ريژه كا كيما
موسلمانان لي ههين، دي بو ديار بيت نهو
پارچهيا ئيسلام لي ئايني ئيكي، زيدهتر كارين
توندرهوي لي دهيتته کرن و نه بتني نهفه،
بهلكو دناؤ جيهاني هميي دا بو يه تشتهكي
بهر بهلاق، كو ئيسلام ئايني تيروري يه و ههر
كهي ناسناما وي موسلمان زي بيت،
بگومان فه سهردهري دگهل دا دهيتته کرن.

پسيارا لقيره جهي خوه دكته، ئايا راسته
ئايني ئيسلامي زيدهري تيروري يه و گهفه كا

راسته وخويه ل سهر ئاسايشا جيهاني؟ يان زي
ئيسلام ههر وهكو هاتيه ناسكرن، ئايني لي
بوريني و پيگه ژياني و ئيك دوو قه بيلكرني
يه؟ بو بهرسفه كا ژفي رهنگي زي، دقيت ل
وي خالا لاواز بگهرين كو توندرهوي زي
پهيدا دبیت و بوچی بتني نهفه گروپين
توندرهوي بناقي ئيسلامي پهيدا دبن و چ
گریدانا وان گروپان و پهياما وان ب ئيسلامي
فه ههيه؟

ئیسلام و تیور:

تیور ل وان دهقهران پهیدا دبیت، یین چ
نیشانین دادیی و یه کسانیی تیدا نه بن و یاسا
نه شیا بیت رولی خوہ بدروستاهی بگیریت و
ئه ؤ وه لاتین زیده تریا ئاکنجیین وان ئاینی
موسلمانه تی پییره و دکهن ژی، زیده تر ئه و
وه لاتن یین ئه ؤ نه یه کسانیا هنی تیدا هه ی و
بنه مایین دیمو کراسیه تی و پیگفه ژیان لی
دکیم، زیده باری وان وه لاتین بازرگانیی ب
ماددین قه چاخ دکهن، چ چهك و ته قه مهنی بن

یان ماددین بیهوشکهر. ژفی روانگهی ژی،
رهنگه چ ریخراو و گروپ و ریخستیین
دی نه شین بگه هنه ئارمانجین خوہ و سه رنجا
خهلکی بو مه ره مین خوہ راکیشن، ئه گهر په نا
بو ئاینی نه هیته برن. ئاین ژی گریدانه کا
روحي یا راسته و خو یه دناقبه را خودی و
مروفی دا و دهما بابهت دگه هیته ئاینی و
پیروزیا ئاینی، هه می دهنگ مت دبن و کهس
نه ویریت یان نه قیت هزری د چ پیگوهوران
ژی دا بکهت و گریدانا ئیسلامی ژی ب

تیروریّ قه و بوچی لناؤ فی ئاینی زیدتر
کارین تیروری پهدا دبن؟ ژبه رکول پتریا وان
ولهاتین زیدتریا خه لکی وی ئاینی ئیسلامی
پهیره و دکهن، رژیمین تاکره وی نه
ددهسته لاتتی دا و نه دادی و نه یه کسانتی
دریقه برنی دا ههیه و نه خرابیا پریشه برنی ژی،
کارتیکرنه کا خراب دکته سهر په یاما
ئیسلامی و لقیره نه دشین بیژین، ئاین بو
مه ره مین بهرته نگ و هه قکشه یین سیاسی

دهیته بکار ئینان کو نه و چهنده ژی دویره ژ
نه هجی ئیسلامی.

بوچی ل ده قهرین سنه نشین:

گرزه بونا کیشه یان دنا فحویا عیراقی دا و
هه قکرکین مه زه بی دناؤ پیکهاته یین وی دا،
قالاتیه ک ل ده قهرین سنه نشین پهدا کر و
سهرده می وان یی زیرین ل سهر وهختی رژیم
به عسا ژ نافچووی بو نه ما و تاکره ویکرنا
سهروک وهزیرین عیراقی نوری مالکی دچهند

سالين دهسته لاتی دا، عه ره بین سنه ههست
کرن کو بین هاتینه پشت گوھ هاقیتن و نه
بتنی ئەفه ژی، به لکو ههست کرن کو مافین
وان بین دهینه پیشیل کرن و دیسان تیکدانا
پاشماوین به عسیان لقان ناوچهیان هه می پیکفه
ئه گهرین زیق بون، کول هه رینگه چارهیه کی
بگهرن و زه مینه سازی بو خوش بکهن و
نه بتنی خوش کرن ژی، به لکو بو دهستکاری
ژی بکهن، بتنی ژ وی رهوشا ئەو تیدا بهینه
رزگار کرن و دگهل ئیکه م تهقه بیا چه کدارین

داعشی ژی ل میسل هه ر وه کو مه دیتی،
خه لکی پشتگیریه کا ته مام بو فی گروپی کر و
ب بهرا رابونه سوپایی عراقی و ژ باژیری
دهر ئیخستن و قان عه ره بین سنه ئەف گروپه ب
رزگار کهرین خوه زانین. ژ لایه کی دیکه، پشتی
عیراق ژ رژیما به عسیان هاتیه ئازاد کرن،
دهلیفه خوش بو کو ئاخا عراقی بو گوره پانا
ململانا سیاسی بهیته خوش کرن و یاریکهرین
سه ره کی ژی، وه لاتین هه قسویین عراقی بون.
ئهو نه ئارامیا هه ی کو تایهت خوه دلایه نی

ئاینی دا ددیت، بو ئەگەرەك كو ئەمریکا ژفان
گفاشتنان، هیزا خوه یا پهیاده ژی ژ عیراقی
فه کیشت، كو چ بههانه بو گروپین
توندره وین ئیسلامی نه هیته خوشکرن، چ
قاعیده یان ئەو حزبین بناڤ ئیسلامی بخو
بدهرفهت بزائن و ئەمریکا بداگیر کهر بزائن.
ژبیرنه کهین ژی عیراق بخوه ل سهر دوو
مهزه بیئ ئاینی (سنه و شیعه) پیکدهیت و د
میژوا ئیسلامی ژی دا خوین دناقبهرا وان دا
هاتیه ریتن و ب ساناهی نینه ئەڤ ههردوو

مهزه بیئ ههنی پیک بکهن، بتایهت كو
دهستین دهره کی کار ل سهر بهرژه و هندین
خوه دکر و نه ئارامیا فان مهزه بان و هلدانا
ناکوکیان دناقبهرا وان دا، زیده تر بشیت هیز
و مه ره مین خوه د عیراقی دا خوهش بکهن.

رولی تورکیا و ئیرانی:

وه لاتین تورکیا و ئیرانی دوو یاریکه رین
سهره کی نه دسیاسه تا عیراقی دا و ئەگەر ل
سالین پشتی ئازاد کرنا عیراقی ژی فه گهرین،

سندوقین ههلبژارتنان کهته دخز مهتا عه ره بیین
شیعه دا و حوکمرانیا عیراقی کهته ددهستین
وان دا و کورد ژی بونه خودانین هه ریما خوه
یا تایهت. ههردوو وهلاتین تورکیا و ئیرانی،
شیان روله کی بهرچاڤ د عیراقی دا بگیرن و ئەڤ
روله ژی د لایی ئیرانی دا ئالیسهنگ بو، کو
پتزییا خه لکی عیراقی مهزهه ب شیعهیه و شییا
بارا شیری د حوکمرانیا عیراقی دا هه بیت و
سه ر کرده بیین عیراقی وهک بهرکین شه ترهنجی
وهک وان دقیان دلغاندن. ئەڤه ژی دگهل

هه بونا پاشماوین به عسیان ل دهڤه رین سنه، ری
بو وهلاته کی وهک تورکیا و چهند وهلاتین
خه لیجی خوش بو کو خوه ب پالپشتین
عه ره بیین سنه بزنان و پالپشتیکرنا گروپین
توندره و، دشیا قی ههڤسه نگیی دروست
بکه ته ڤه و ئەڤه ژی نه بتنی دگوره پانا عیراقی
دا پهیدا بو، بهلکول سوریا کو رژیما وی
وهلاتی ل بهر گه فین شهرین نافخوییه ئەڤه
چهند ساله و رژیما ئەسه دی بخوه ژی
مهزهه ب عه له وی نه کو به شه کن ژ عه ره بیین

شیعه و هه‌بونا کوردان ل وی پارچهیی کو ترسا وه‌لاته‌کی وه‌ک تورکیا کو سه‌ربه‌خوییا خوه وهربگرن و بو بیته جهی نه ئارامیی، ههمی نه‌گهر بون کو داعش زوی جهی خوه بکهت و قی هه‌فسه‌نگیی بیخه‌ته دخزمه‌تا وان وه‌لاتان ژی دا، ههر چه‌نده نه‌گهر داعش دروستکرییی قان وه‌لاتان ژی بیت، لی نوکه داعشی خه‌لافه‌تا خوه راگه‌هاندیه و شیایه خوه ژبن دهستی وان ده‌ربییخت و نه‌و ژی خودان مه‌ره‌م و به‌رژه‌وه‌ندی بیت.

بوچی کورد:

نه‌گهر ل جوگرافیا هه‌بونا داعشی سه‌ح بکهین، زیده‌تر ده‌قه‌رین کوردی دشین خزمه‌تا مانا وی بکهن و دشین ب فره‌هکرنا ده‌سته‌لاتا خوه و جوگرافیا خوه ژی ژیده‌ری دارایی بو خوه خوشتر لیبکه‌ن و به‌رده‌وامیی بده‌نه خوه و شیان تا رادده‌یه‌کی دقئ ئارمانجی دا سه‌رکه‌تنی بینن و شنگالی دوو ده‌ستکه‌فت بو وان روخساندن، ئیک به‌رفره‌هکرنا ده‌سته‌لاتا خوه کو عیراقی و

سوری بگههینته ئیک، یا دوی ژی کو بهزرا
من بو پیگهیی وی بوو، ئەو ژی ب سەر
داگرنا شنگالی و برنا ژنان بناقی کهنیزه و
جاریان و کوشتنا زهلامان ب بهانا نه
ئیسلام بونا وان، کو بقی ژی باوهریا
خه لکه کی بو خوه راکیشیت، کو بهلی بناقی
ئیسلامی کارین خوه دکهن، ئەفه ژبلی کول
روژئاقایی کوردستانی ژی مهترسییا فی
گروپی ل سەر کوردان ههیه، ژبو هه مان
مه رهم و دهستییکا پهیدا بونا وی.

کورد مفادارن یان قوربانی:

دئیکه م روژا باژیروی میسل ژ لایی داعشی فه
هاتیه داگیرکرن، زهنگا مهترسیی بو سەر
ههریما کوردستانی ژی هاته لیدان، لی
سەرکردایهتیا سیاسی یا کوردی و چاقدیرین
سیاسی ژی ل سەر رهوشی خواندنین جودا
هه بون، کا بینه لایه نهک ژ فی هه فکیشهیی یان
نه، تا فی گروپی ری رهوی هیرشین خوه
گوهورین و ئیکه م هه ولدان ژی دا، به ره ف
شنگالی هاتن و نه بتنی خه لک ده ربه ده ر کرن

بهلکو کوشتارین بکوم نهجام دان و ب
سه دان کچ و ژنن کوردان وهک کهنیزه
(جاریه) بو خوه برن و بازارین کرین و
فروتی بو فه کرن، تاقیره کورد بونه قوربانیین
هه ره مهزن یین فی گروپی تیروی و ژفی
کاری نه مروقانه و گهفین فی گروپی بو سهر
ههریمی و بتایهت ههولیرا پایتهخت، نهمریکا
هاته سهرخهتی و پشتی مهترسیا فی گروپی
تیروی ل سهر ئاسایشا نیف دهولهتی و
جیهانی هاتیه زانین، چهندین وهلاتان پشتهقانا

خوه دیارکرن و بونه بهرهیین شهری دژی
داعشی و کورد ژی شیان تا راددهیه کی ژ
چه کی فان وهلاتان سود مهند بن، یانکو
کوردان ههم قوربانی ژی دان و ههم شیان
باوهریا جفاکی نیف دهولهتی رابکیشن کو
پیشمه رگه دشیت ل بهرسینگا فی گروپی
تیروی راوهستیت. نهف باوهریا ههنی ژی تا
راددهیه کی یا باش بو کو جیهان ب چاقه کی
دی تهماشای کوردان بکهت و پشتگیری ل
خهونا وان یا دهولهتبونی بکهن، نه گهر پینگا

بو هاتنه هاقیتن. بهلی دسه ر قی ژی را کورد
بو نه زهره ر مه ندین ئیکی کو چهن دین کوشتار
و جینوساید دده ر حقی وان دا هاتنه کرن.

بوچی پیشمه ر گه:

پسیارا گه لهك لدویف به رسقا وی دگه رن،
ئایا نه ؤ شه ری دهیته کرن، شه ری کوردایه و
ل سهر کوردانه قی شه ری بکه ن و بهر سینگا
داعشی را وه ستن؟ ههر چهنده زیده تر ژ
دهرئه نجامی هه قکیشه یین سیاسی یه و کورد

بوینه قوربانی و روزانه نا قین شه هیدان دهیته
را گه هاندن، لی هه قکیشه به رده وام دبیت و
خو نوی دکه ته فه، نه گه ر پیشمه ر گه ژ لایی
جیهانی فه بهیته پر چهك کرن و پیشمه ر گه
قی شه ری بکه ت بو نه هیلانا قی گروپی
تیروری دی نه فه ژی خزمه ته کا دوم دریتز بو
کوردان که ت و ژلایه کی فه دی باوه رییا
جیهانی بو خوه راکیشیت و پیشمه ر گه و
سه ر کردایه تیا کوردی دی بیه جهی
مه قبولیه تا وان و ژلایه کی دیقه، پر چه ککرنا

پیشمه‌رگه‌ی یا راسته‌وخو ژلایێ قان وه‌لاتان
قه، دی پینگه‌یی وی دگهل حکومه‌تا مه‌رکه‌زی
یا به‌غدا بهیتر لیکه‌ت، کو ئەم دزانین نوکه
هه‌ریما کوردستانی چهن‌دین کیشه‌یین
هلاویستی دگهل به‌غدا هه‌نه و حکومه‌تا
مالکی بیمنه‌تی ل سهر کوردان راگه‌هاندبو.

بوچی هه‌ولیر و نه به‌غدا:

بو سه‌رانین عیراقی بخوه یا سه‌یر بو کا بوچی
جیهان دهانا کوردان هاتن و بوچی دهانا

عیراقی نه‌دهاتن، کو ئەقه چهند بو، داعش
میسل و چهند باژیرین دی کونترول کرین و
ئه‌فه چهندا هه‌نی ژ ئاخفتنا نوری مالکی بخو
په‌یدا بو کو هینگی سه‌روک وه‌زیرین عیراقی
بو! به‌زرا من ئەم‌ریکا و وه‌لاتین جیهانی نه
دشیان دهانا به‌غدا بچن، ژبه‌ر کو دنا‌ف سوپایی
عیراقی بخوه دا عه‌ره‌یین سنه ژی هه‌نه و یین
شیعه ژی هه‌نه، ئەقه ژی زه‌ماناتی بو وان په‌یدا
ناکه‌ت کو جاره‌کا دی نه‌چنه پال داعشی قه
و ژلایه‌کی دیقه بو ئەم‌ریکا بخوه دیار بو کو

پتریا ناکوکیین عیراقی ناڤخویی نه و
شکهستنا حوکرانیی یه ل بهرامبهری فان
کیشه بیان و ئەگەر دهانا بهغدا چبایه، رهنکه
کیشه مهزنتز ببايه. خالا دوی ژی ئەمریکا
سهربور دگهل پيشمه رگه ی و کوردان دشری
ئازاد کرنا عیراقی دا ههیه و دزانیت کورد
دربه ی ل پشت نادانیت و دی شهری بو
کهت و نوکه ئەمریکا کوردان ب باشترین
ههڤهیمانی خوه دزانیت، کو تورکیا لقی
دهڤهری نهشیا فی قالاتیی تژی بکهت و تا

راددهیه کی داخوازیین ئەمریکا و ههڤهیمانیین
وی پشت گوھ کرین.

کورد چ بکهن:

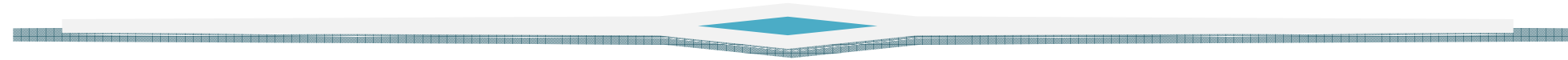
نوکه باشترین دهلیڤهیه ل بهر کوردان دهستیین
خوه تیک برن و بنک ئەمریکا و وهلاتین
جیهانی ڤه بچن، ئەگەر قوربانیدان ژی ههبيت
و پيشمه رگه پيش جیهانی ڤه شهری بکهت و
خوینی ژی بریڤیت، خالین پوزه تیڤ بو
کوردان زیده ترن ژ دوو ئالیان ڤه، ئیک:

کورد یی مەرتسیی ل سەر خو رادکەن کو
داعش بو سەر کوردان بخوہ ژى گەفە، خالا
دوی: کورد یی باوەریا جیہانی بو خوہ
دکیشن و جفاکی نیف دەولەتی بچاقەکی
جوداتر ل پێشمەرگەى و کوردان دنیريت.
نوکه تەپە یا دگورەپانا کوردان دا و دقیت
کورد دقئ دەلیقەیی دا کیشەیین خوہ یین
نافخویی ل ئالیەکی دانن و ل ھەر چار
تورکیا گیمەکی دژی یی یاریی خوسارەت بوو!

پارچەییان پیکفە، بەروکەکی شەری ھەبیت و
پشتگیریا قان وەلاتان بو ھەمی پارچەییان
ھەبیت، نە بتنی بو ھەریما کوردستانی و
دقیت کورد ب چاقەکی دویر بینانەتر و
حەکیمانەتر لقان پێشھاتەیان بنیريت.

تیبینی: دروژناما وار ژمارە 1179 و
1180 دا ب دوو بەشان ھاتیە بلاؤ کرن.

تورکيا گيمه کي دڙي يي ياريي خوشارهت بوو!

سنوردار کرنا پيشقه چوونا داعشي لقي
دهقهي و دهريه نجامي وي زي، دا کو نه
گروپه نه بيته گهفه کا راسته و خول سهر ناراميا

هاریکاريين نه مریکا و هه قه پهمانيين وي بو
پيشمه رگهي ژ بو روييريونا وان دگهل
تيروستيين داعش، هاريکاريه که بو

جیهانی. ئە گەر ل بەروکین شەری ژى تەماشای
بکەین، پێشمەرگەى ل باشورى کوردستانى و
شەرقانىن یەپەکى ل روژئافى کوردستانى،
شیاینە باوەریا ئەمریکا و هەقپەیمانى وى بو
خوە مسوگەر بکەن، کو ئەو دشین بەرسینگا
فى گروپى بگرن. ژبەر هندی ژى، ئەمریکا
هەر زوى د هەوارا پێشمەرگەى هات و دگەل
هەقپەیمانى خوە، دەست ب پرچە ککرنا
پێشمەرگەى کر. لى گرفت د شەرقانىن
یەپەکى دا بو و ئە گەر هاتنە پرچەک کرن، ئایا

دى بنه گەفەك ل سەر دەقەرى و دەورو بەرىن
خوە؟ کو یەپەکە ب بەشەکى یان تايەکى
پەکەکى بو هەوالگىریا ئەمریکا هاتیە
پێناسە کرن و پەکەکە ژى دلیستا پارت و
ریکخراوین تیرورى دا یە؟ هەر چەندە بابەتى
یەپەکى و کانتونین روژئافى و (جەبەه و
لنەسرە و داعش) ل سورى نە بابەتەکى نوى
نە بو ئەمریکا، لى رەنگە ئەمریکا بچاقى
گومانى ل فان شەرقانان تەماشە کربیت و دان

بوی چندی نه دانابیت، کو بیته هه لبراردهیا وان.

بوچی ئەمریکا نه دقیا پشته قانیا یه په کی بکەت:

1. رژیم ئەسه دی: یه په که تا راددهیه کی بوی چندی دهاته تومه تبار کرن، کو هه قکاری قه شارتیی رژیم سوریی بویه و ئەمریکا ژ میژه هه ولدانان دکەت، وی رژیمی بگوهوریت.

2. تورکیا: مه ترسیا مه زن یا وهلاتی تورکیا، پهیدا بونا کانتونین کوردی یه ل وی وهلاتی و

تورکیا دزانیت په یوه ندیین یه په کی و په که کی گه له ک نزیکی ئیکن و تا وی راددهی ئەو وهلاته یه په کی ب چه قه کی په که کی دزانیت و ئە گەر ئەمریکا و هه قپه یمانین وی د هه وارا وان چوون، ئە قه جوره دان پیدانه که ب کانتونین وی و دترسیت کو بنه هیلیقانین په که کی و ئە قه چهنده ژی بو تورکیا هیلا سوره و یه په که ب ته مامکهری په که کی ددا ناسکرن، کو په که که دلیستا ریکخراوین تیرور دانه و ژلایه کی دیقه ئە گەر ئەمریکا پشته قانیا یه په کی

ل وی پارچهیی کر و نه گهر دهسته لات ل
سوریایی هاته گوهورین و کورد بو نه
خودانین ههریما خوه، هینگی کوردین باکور
ژی دی لیستا داخوایین خوه زیده کن.

3. ههریما کوردستانی: دان پینه دانا ههریما
کوردستانی کانتونین روژئاقای، نه گهره کی
دی بون کو ئەمریکا و ههقیه یمانین وی
بگومان ل یه په کی و شهرقانیین وی سه ح
بکته.

4. خواندنا ئەمریکا: نه گهر ئەمریکا پشته قانیا
پیشمه رگی کر بیت و یا یه په کی نه کر بیت، ژ
به رکول ههریما کوردستانی حکومت و
په رله مانه کی هه لبرارتی هه یه و دشهری
ئازادیا عیراقی دا، پیشمه رگی روله کی
ئهرینی گیرابو و ئەمریکا ههریما کوردستانی،
ب ئیک ژ ههقیه یمانین خوه یین گرنگ
لده قهری دزانیت و سه بارهت یه په کی ژ،
گومانا لده ف هاتبو دروست کرن کو به شه که
یان چه قه که ژ په که کی.

بوچی ئەمریکا هەقکاریا خووە بو یەپەکی ديار
کر:

1. خوراگريا شەرقانین یەپەکی: هیرشا
تیروستی داعش دقان حەفتین بوری دا،
بەهەمی هیزا خووە قە بو سەرداگرتنا کوبانی و
بوی چەکی خووە یی گران قە و دبەرامبەر دا،
خوراگری و بەرخودانا شەرقانین پەکەکی بو
ئەمریکا ديار بو، کول وەلاتی سوریا تاکە هیز
یا بشیت بەرسینگا گروپی داعشی بگریت،
یەپەکە یە و بو قی ژی بزاقین خووە ئیخستنه

کاری کو هاریکاری بو پیش کیش بکەت و
سەرانین ئەمریکا و چەند وەلاتین دی
ديارکرن، کو کەتتا کوبانی بو ناڤ دەستین
داعشی هیلا سورە.

2. بەرهقانیکن ژ ئاخی: بو ئەمریکا ديار بو،
کو شەرقانین یەپەکی نە ریکخراوە کا تیروری
نە و شەری دژی تیروری دکەن و ئەڤ
بەرخودانا ئەو دکەن، بەرخودانە کە ژ بو
رزگارکرن ئاخی و پاراستنا گیانی هاولاتیان و

ٺهڦه ڙي ٺامانجه ڪا پيروزه و ٺهڦه نه ٺامانجا چ
ريڪخراوڻ تيروري به.

3. خوڀشانندان: خوڀشانندان ل تورڪيا
ڙلايي هاولائيڻ ڪورد ڦه و ل چهندين وهلائين
جيهاني، ڪو داخواز ڪرين ٺهريڪا و
ههڦهيمانين وي پشتهٺانيا خوه بو ڪوباني و
ڪوردڻن وي پارچي وهڪ پيشمه رگهه
ديارڪهت، پشت راستڪرنهڪ بو جفاڪي نيڦ
دهولهتي دروست بو، ڪو يهه ڪه نه مهترسيه
ل سهر ٺاسايشا جيهاني.

4. پشتهٺانيا ههريمي: خالا گرنگ پشتهٺانيا
سهر ڪردايه تيا ههريما ڪوردستاني بويه ڙبو
بهرخودانا شهرقائين ڪوباني ل وهلائي سوريا و
ٺهڦي ڙي تا راددهيه ڪي ريخوشڪرن بو
ٺهريڪا و ههڦهيمانين وي پهيدا ڪر، ڪو
دقيت هاريڪاري بو يهه ڪي ههبيت بو
بهرسينگرنا گروپي داعش و يهه ڪه دي
شيٽ باوهريا جفاڪي نيڦ دهولهتي بدهست
خوه ڦه ٺينيت.

بوچی تورکیا یاری دوراندا:

1. ئەمریکا و هه‌قپه‌یمانین وی، یه‌په‌که ب تیرور ل قه‌له‌م نه‌دان و ئاماده‌یا خوه بو پشته‌قانیکرنا وی دیارکرن و تورکیا ژی نه‌چارکرن، کو ده‌ریین خوه یین سنوری بو گه‌هاندنا هاریکاریان بو کوبانی و یه‌په‌کی قه‌کن.

2. خو‌پیشانانین پشته‌قانیکرنا کوردان چ ل تورکیا یان هر وه‌لاته‌کی جیهانی بو جیهانی هه‌می دیارکرن، کو دوزا کوردی دوزه‌کا

ره‌وایه و ئاخ و زمان و نه‌ته‌وه وان پیکه‌ه گری‌دده‌ت و جفاکی نیف ده‌وله‌تی ژی، دی خواندنین خوه یین جوداتر بو ئاینده‌یی کوردان ل باکور و روژئاقایی کوردستانی هه‌بن.

3. یه‌په‌کی و په‌که‌کی خوه نیشانان کو نه پارتین تیروری نه و به‌لکو دژی تیروری نه.

4. گه‌فین گروپی تیرورستی یی داعش، په‌یوه‌ندیین ئیرانی و ئەمریکا برنه دقوناغه‌کا دی دا و ئەفه ژی بو ئالیسه‌نگیا ده‌قه‌ری و

بتایبەتی تورکیا نه باشه، کو ئیران
دهستیۆهردانه کا راستهوخو دعیراقی دا
دکەت.

5. تورکیا نهشیا دهنگین پیدقی یین ئەندامین
ئەنجومهنی ئاسایشا نیف دهولهتی بدهست قه
بینیت، کو دوی ئەنجومهنی دا بیته ئەندام و ژ
193 دهنگان بتنی 60 دهنگ بو خوه
مسوگەرکرن و ئەفه ژی رهنگه بو ههبونا

هندهك بهلگهیین گومانای بیت کو فی
وهلاتی دهست دگهل گروپی داعشی دا
ههیت.

دروژناما وار ژماره 1199 دا هاتیه بلاقکرن

نقیسەرد چەند ریزەکان دا

- ل سالا 1970ی ھا تیه سەر دونیایی.
- 12 پەرتوکی چا پکری هەنە.
- ئەندامی ئیکەتیا نقیسەری کوردە.
- ئەندامی سەندیکار روژنامەنقیسی کوردستانی یە.
- سەرۆکی ریکخراوا روشنگەری بو پیادە کرنا دیموکراسیەتی یە.
- مالپەرەکی تایبەت ب بەرھەمی وی یی بلاقکری، ویئە، ئەرشیف، ژییانامە

ebdulrehmanbamerni.blogspot.com

PDF - 1

têh zvrînên syasî

ebdulrehman bamernî

